

ఆంధ్రమిత్ర

31983

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ మే నెల 24-వ తేది గురువారము } No. 45
Vol. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర జ్యేష్ఠమాస శుద్ధ పంచమి. } నంచిక ౪౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకు వేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. జెఱుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంచితమిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగలది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపిళ్ళి, మద్రాసు
శేక

249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నోటీసు

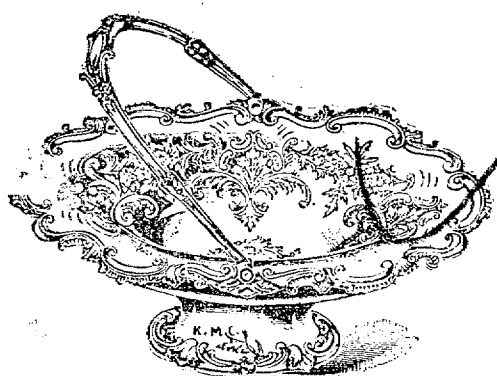
1928 సం॥ జూన్ 1 వ తేదీనుండి, యీ దిగువనవహరింపబడిన టిక్కెట్లు మద్రాసు, రాయపురం, బీచ్ మధ్య రద్దుకాబడును.

సం.	ప్రశంజక	మద్రాసు నుండి బయలుదేరుట	వగలు	రాయపురం చేరుట	1-83
50	"	రాయపురం నుండి బయలుదేరుట	"	మద్రాసు చేరుట	2-18
116	"	రాయపురం నుండి బయలుదేరుట	"	మద్రాసు బీచ్ చేరుట	3-52
117	"	మద్రాసు బీచ్	"	రాయపురం చేరుట	4-

తంజివిలాసము "నంద"! స్థాపితము 1890!! తెలిఫోను నెంబర్ 3860, రెసిడెన్సు 3861

ఒక గొప్ప సదుపాయము.

ప్రాతకమలములు, పచ్చలు, కెంపులు, గోమేధికములు, ఇతరమణులు

మీకున్న గువాటిని మేము క్రయమునకు
తీసుకొనెదము.

తరువాత మీకు వెండిసామానులు, బంగారు
సీమకమలములు, కెంపులు, పుష్కరాగములచే
అమర్చబడిన నగలు యేసెజులో కావలసినను
సిద్ధముగా నున్నవి. హాజరులో లేనివి ఆర్డరిచ్చిన
తర్వరలో తయారుచేసి యిచ్చెదము.

కోటా మునిరత్నంశెట్టి అందు సన్యు.

వజ్రాలు, రత్నాలు, బంగారు, వెండినగల వర్తకులు, 216 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

WANTED.

Candidates for Telegraph, Station Master and Electrical Classes. Boarding arrangements. Particulars with Railway Fare Certificate on 2 anna stamps.—Presidency Telegraph College, Royapettah, Madras.

"ఏజంట్లు కావలయును"

రాజధానియం దన్ని జిల్లాలోను కిరసిక్ ఆయిలు
ఆమృతమునకై ఏజంట్లుగ పనిచేయు పలుకుబడిగల ఘరానా
మహమ్మదులు కావలసియున్నరు.

సం 1286 రు పోస్టుబాక్సు దరఖాస్తుల నంపుడు.
చెన్న పట్టణము. (4796)

నోటీసు

మైలాపూరు, సెన్ ఫోమ్, లిన్ పెరారీయా
విధిలో అల్పరూప లాజ్జియండు కాపురముండిన పం
డిత స్వామి శ్రీనివాసస్వామిగారు వారు ప్రస్తుతము
మద్రాసు పార్కు రోడ్ వాల్ టాక్సు రోడ్డులో 228
గృహమునందు కాపురమున్నారని యిందుమూల
ముగా తెలియపరచడ మైనది. (2117)

రోజాపుష్ప లేహ్యము 3851

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాక
శిశువనమును చక్కగా గలిగించును. రుచికరమయినది. పక్ష్యము
తీరు. 15 తులీ డబ్బి రూ. 0-10-0.

కుశ రధ్వజ

అన్ని వ్యాధులకు శ్రేష్ఠము రక్తవృద్ధిని, బలమును కలి
గించును కుల 1 నార 12-0-0 16 గ్రెనులు రు 1-0-0.
పీ. సి. పి. ఆంధ్ర కో ఆర్మీ డిపార్టుమెంట్, తెలిఫోను, నెంబర్ 3861

రావీనదినుండి కన్యాకుమారి అగ్రమువరకు

బాలా లజపతిరాయగారు ట్రిబ్యూన్ పత్రికలో ప్రకటించిన ప్రత్యేక వ్యాసము

ఈ వ్యాసములో శాసన విషయము గూర్చి చర్చింపబోవుచున్నాను. ఈ చర్చ మద్రాసు రాజధానిలో వివాదమును పురిగొల్పుచున్నది. కాని శాసనము సమర్థముతోనే మన దేశ ప్రజలముఖాగ్రత నే నియంత్రించుచున్నది. దేశపు ముఖ్యమంత్రి శాసనోద్దేశములను మద్రాసుకును యితరులకును గూడ నేను నిశ్చయముగా తెల్పుచున్నాను. ప్రస్తుతకాలపు మద్రాసు రాష్ట్రము ముఖ్యముగా హైదరాబాద్ రాష్ట్రము యనియు హైదరాబాద్ రాష్ట్రములకు లోబడిన రాష్ట్రముగియున్నట్టియు యనియు నే నివరణకే తెలిపియుంటిని. క్రైస్తవులను ముస్లిములను యున్నట్లు ననేక శతాబ్దములనుండి నివసించుచు యనేక విధముల ప్రచారము పలికియున్నాడు. ఈ రెండు సంఘములను పూర్వమునుండియు రాజకీయముగా విశేషపరుచుచున్నది సందేహించియున్నది.

దక్షిణములో క్రైస్తవమతము

భారతదేశపు రాష్ట్రములన్నిటిలో మద్రాసు రాష్ట్రము యొక్క భూభాగము క్రైస్తవ జనసంఖ్యను పొందియున్నది. విద్యమాలముగాను అధికముగాను వీరికి గల పలుకుబడి వీరి జనసంఖ్యకు తగినంతలేదు. తిరువాన్తూరులో కన్యాకుమారి అగ్రమునకు 12 మైళ్లదూరమున నున్న నాగ కొయ్యలు అనునొక చిన్న పట్టణములో కేథలిక్కు, సీరియన్, ప్రొటెస్టెంట్లు మిశ్రము ఒకటిత్రక్క నొకటిగా పనిచేయుచున్నది. 27 కంటే నెక్కువగా నున్నవని నేను చెబివొంటిని. ఈ మిశ్రములకు తమ స్వంత కళాకాలము, పాఠశాలలు, కర్మాగారములు, ఫ్యాక్టరీలు గలవు. తమ స్వంత భూములను గృహములను గూడ గలిగియున్నది.

ఈ నగరము మత, ఆర్థిక, రాజకీయ విషయములలో నిండు స్వేచ్ఛ వనుభవించుచు యొక్క పలుకుబడియు ధనసంపత్తియుగల యొక క్రైస్తవ ఆధిపత్యసామ్రాజ్యముగా నున్నది. మద్రాసు క్రైస్తవసంఘములో నెక్కువమంది మద్రాసు హిందూసంఘమునందలి లాగబడిన మతాంతరాలు, నిమ్నజాతి లేక జాతిలేని హిందువులతో ననేకులను తమ సంఘములో గలపుకొనిరి. వీరిలో ననేకులకు వివాహభోజనాది విషయములందు జాతిభేదములకు కట్టుబడియున్నారు. ఫాదిరీగుడులలోగూడ జాతులనుబట్టి సామూహికపరచుచున్నది. ఆరాధన నిమిత్తము దేవతలను దేవాలయములను హిందువులు వీరి కొనగకపోవుటచే క్రైస్తవులే వీరికి దేవతలను దేవాలయములను ఆరాధనకై యొసగియున్నారు. దీనినిబట్టి, మద్రాసు రాష్ట్రములో, హిందూమతము క్రైస్తవమతమునకు లోబడుటకంటే, క్రైస్తవమతమే హిందూమతమునకు లోబడియున్నదని స్పష్టపడుచున్నది. మద్రాసు క్రైస్తవులలో నెక్కువ భాగము హిందువులతో నెక్కువభాగమునకు గల మనోభావమునే గలిగియున్నది. మతసాంఘిక విషయములలో స్వతంత్రముగా స్వతంత్రతాలోచన స్వతంత్ర నడవడికి యాసంఘములో గానింపవు.

ద్రావిడ ప్రాబల్యము

ఈ రాష్ట్రములో ముహమ్మదీయ సంఘముమాత్రము స్వతంత్రముగా నుండియున్నది. ఈసంఘములో కొంతభాగము అరబ్బి జాతినుండియు కొంతభాగము భారతజాతినుండియు బుట్టినది. ఉత్తర భారత దేశములో వలెగాక మద్రాసు మహమ్మదీయులు వాటి జన్మమునం దభివృద్ధి గాంచియున్నారు.

ఈ రాష్ట్రములో అధికసంఖ్యమాత్రము శ్రీహిందువులే. వీరు విద్యయుండు భారతదేశములకు నున్నతస్థానమును జేరియున్నారని నేనిదివరకే చెలిపియుంటిని. వీరి హిందూమతము యొక్క ఒక విధమున ప్రత్యేకలక్షణములు దక్షిణదేశమునకే చెందియున్నవి. మద్రాసు హిందువులలో నెక్కువభాగము ద్రావిడులు. ఉత్తరభారతదేశము యొక్క ఆర్యజాతితో వీరికి గలిగిన సంపర్కము చాల తక్కువ.

ఈ రాష్ట్రము శాలగు ప్రత్యేక భాషప్రయుక్త ప్రాంతములుగా విభజింపబడియున్నది. ఇం తెలుగు, తమిళము, మళయాళము, కన్నడము. ఈ ప్రజలయొక్క భావలంఘన వాఙ్మయములందును సంస్కృత పదములు చాల గలిగియున్నవి. కాని, యీ భాషలకు సంస్కృతముతో నెట్టి సామాన్య సంబంధమును లేదు. దక్షిణదేశముయొక్క హిందూమత హిందూ శాసనాదృశ సాంప్రదాయములు అర్వలక్షణములకంటే ద్రావిడ లక్షణములనే ముఖ్యముగా గలిగియున్నవి. ఈ మతముందు నేదవిజ్ఞానము యొక్క మూలకే గానింపదు.

సంస్కృత విజ్ఞానముయొక్క నిర్మలత్వము

అయినప్పటికిని భారత దేశమంతటను యీ రాష్ట్రము యొక్కవగా హిందూరాష్ట్రముయ్యున్నది. దేశమందలి సంస్కృత పండితులలో కల్లు మద్రాసులోయే యొక్క ప్రబలము. వీరి సంస్కృత పండితులకు సంస్కృతపతనము అతి శాస్త్రోక్తముగా అతి శాస్త్రముగాను నుండును. సంస్కృత వాఙ్మయము అంగ ముఖ్యముగా నేదభాగము వీరి మూలముననే నిలిచియున్నది. ఇచ్చటనే నేదములు వంశపారంపర్యముగా జ్ఞాపకములో నుండుటచే, ఇంత శాస్త్రోక్తమున మంత్రోచ్ఛారణ సహితముగా నొకతరము నుండి మురియొకతరమునకు విరువక యీ వాఙ్మయము దిగవమ్మల ప్రపంచవాఙ్మయ చారిత్రములో మరె యెచ్చటను గానింపదు. ప్రాచీనాధునిక కాలముల సంస్కృతములలో పారాజీక హిందూమతము నున్నదేకే చెప్పిన తర్కవేదాంత మతోద్ధారకులు ముస్లిములు మద్రాసు రాష్ట్రమునకి జన్మించిరి. శంకరాచార్యులు తిరువాన్తూరులో జన్మించిన నంబూద్రి బ్రాహ్మణుడు, రామానుజాచార్యులు, మధ్వాచార్యులు, వీరుభయలుగూడ సంస్కృతములో అఖండపాండిత్యమును, ఆచార్యులగుటలను గడించిన మహా పురుషులు.

ఆర్యమతమునుండి భిన్నమార్గము ద్రొక్కుట

భారతదేశమునందు జాతమతమును తొలగించిన కీర్తిగాని లేక యపకీర్తిగాని మద్రాసు హిందువులకే చెందియున్నది. మద్రాసు హిందూమతము ముఖ్యముగా జాతయుగా నంతర హిందూమతము. ఈమతము విగ్రహారాధన జాతమతము యొక్క కర్మకాండనుండి చాలవరకు ఆర్యులెప్పుకొనినను, ఉపనిషత్తులను నేదములను ఆధారము జేసికొనియున్నది. అయినను, యీ రెంటియొక్క భేదనకను, ఆచరణకును యెంతో భేదమున్నది.

మద్రాసు హిందూ మతోద్ధారకులు నాయకులు నేదములయొక్కయు మాత్రములయొక్కయు వర్ణభేదవిధానము ననుసరింపలేదు. నేదవర్ణములలో బ్రాహ్మణ శూద్రవర్ణముల రెంటినిమాత్రమే వీరుపాటించిరి. ప్రత్యేకమున విధింపబడిన చాతురవర్ణ విభేదమును వీరు పూర్తిగా పాటించుటలేదు.

ఉత్తరాద్యులు బ్రాహ్మణులకు అత్యున్నతస్థాన మిచ్చి యుండుటనిస్వతంత్రమే. కాని బ్రాహ్మణులనుకూడలకుగల యెడము క్షత్రియుల మూలమునను జైత్యుల మూలమునను గల పబడినది. శూద్రులకొనగబడిన యనేకహక్కులు యీరెండు మధ్యవర్ణములకు నొసగబడినవి. ఉత్తరదేశములో యీరెండు వర్ణములను అనేక విషయములలో బ్రాహ్మణులతో సమానమున హక్కులను గలిగియుండెను. ఈవర్ణములకు చెందినవారు యజ్ఞపతిభారము, వేదాధ్యయనముగాయత్రీ మంత్రజపము యజ్ఞసంస్కారము మున్నగు హక్కులను గలిగియుండిరి.

దక్షిణదేశములో బ్రాహ్మణమతము

ఉత్తరాద్యులు మతసంబంధమునట్టియు విద్యాసంబంధమునట్టియు విషయములలో బ్రాహ్మణుల కగ్రస్థానమొసగినను, ఆధికసంబంధమున విషయములలో బ్రాహ్మణులకు పరాధీనత్వమునే విధించిరి. బ్రాహ్మణుడు భూమినిసంపాదించినను, దున్నినను, లేక యెయితర వృత్తివలంభించినను, తన బ్రాహ్మణత్వమును విడనాడవలెను.

దక్షిణదేశములో, బ్రాహ్మణులు, మతసంబంధమున నట్టియు, విద్యాసంబంధమునట్టియు ఆధికసంబంధమున నట్టియు ఆధికారమునంతయుగూడ తమహక్కులకే రాబట్టుకొనగలిగిరి. నిజముచెప్పవలెననిన, శూద్రులనుండి యెట్టి భేదమును గోరుటకుగాని వీరికహక్కులేదు. రాజ్యాధికారము బ్రాహ్మణేతర వాస్తవములలో నుండినప్పుడుగూడ, రాజ్యాంగ తంత్రమును విధించుటయందును నడుపుటయందును, నిజమున నధికారము బ్రాహ్మణులయందే యుండెను.

ఈవిధముగా బ్రాహ్మణులు మతస్వాములుగను భూస్వాములుగనుగూడ సర్వాధికారము వహించియుండిరి. ఈవిధమున సర్వాధికారత్వము కొంతవరకు పూర్వదేశ (భూస్వామ్య పరిపాలన క్రిందనున్న)యూరోపుకుండనునందు దప్ప యింకెచ్చటను (క్రిందనున్న)యూరోపుకుండనునందు దప్ప యింకెచ్చటను గానింపదు. దక్షిణదేశములో బ్రాహ్మణుడు మానవుని కంటే నధికముగాను బ్రాహ్మణసంఘము మానవాధికల సంఘముగాను పరిగణింపబడెను. బ్రాహ్మణేతరులకు వర్తించు శాస్త్రాశాస్త్రము బ్రాహ్మణులకు వర్తించకుండెను. ఒకడు బ్రాహ్మణులకును బుట్టినంతమాత్రమున మానవాధికడయ్యెను. తన యున్నతపదవినుండి తన యచ్చవచ్చినట్లుగా యితరులను పరిపాలించు నధికారమును బొందియుండెను.

దక్షిణదేశము యొక్క అధికారప్రాబల్యము

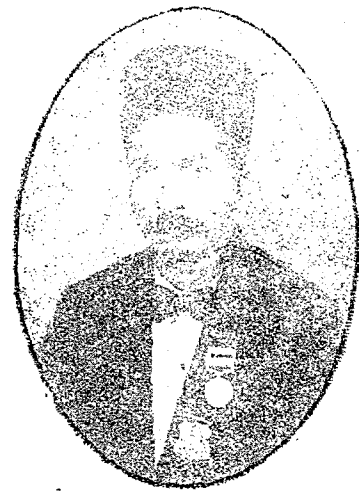
శాస్త్రాశాస్త్రముందు బ్రాహ్మణులకును (బ్రాహ్మణేతరులకును భేదము జూపబడునట్లుగా దక్షిణదేశ బ్రాహ్మణులు మనుస్మృతిని చాలవరకు మార్చుగావించిరిని శాకనుమానము బుట్టుచున్నది. ప్రస్తుత స్మృతి దక్షిణదేశమునకే తయారు జేయబడి యుండునని నేను తలచెదను. ఈగ్రంథము కడు సమర్థులగు తంత్రజ్ఞులచే తయారుగావించ బడినట్లుగా నున్నది. మహమ్మదీయుల ఆ

ధికారప్రాబల్యము గల కాలమునం దంతయును, లేక శంకరుడనెంత తీవ్రమైన నాటినుండి యయినను, హిందూమతముందును, హిందూ తర్కశాస్త్రముందును, హిందూ పురాణములందును, (తవోధ ప్రచారము దక్షిణదేశమునుండియే వచ్చియుండును. ఆకాలమున దలి హిందూవాఙ్మయమునకయు, శాస్త్రాశాస్త్ర తర్కశాస్త్ర పురాణాదిసంబంధ మగు హిందూవాఙ్మయమునకేయ, దక్షిణదేశ ప్రాబల్యముయే యున్నది. ప్రస్తుత మనుస్మృతిచే బ్రాహ్మణులకొనగబడిన యసాధారణ పదవి యీ కాలమునుండియే ప్రారంభమయి యుండును.

దక్షిణదేశ బ్రాహ్మణులలో మలబారు నంబూద్రి బ్రాహ్మణులు తమజాతివారుగా భావింపబడుచున్నారు. వీరు దక్షిణదేశమునకు కీర్తిబచ్చి వారును శాస్త్రోచ్ఛారణ వారుగూడ నయున్నారని, శంకరుడు నంబూద్రి బ్రాహ్మణుడని నేనిదివరకే చెలిపియుంటిని. రామానుజ మధ్వాచార్యులు భయలును వీరి యుపదేశములను అధికారమును గూడ తొలగింప యత్నించవారే. జగద్గురువీరులను శంకరుడు తనంతట తానే స్థాపించినో లేదో నాను తెలియదు. కాని, ఆపేరుగల మతాధిపతులు నలుగురుగూడ వాని యనుచరు లగుటయు, వానినుండి తమమతాధికారమును బొందుటయు నిజమయ్యున్నది. హిందూదేశమందలి సాధువులలో కల్లు నత్యున్నత గౌరవసానమొసగబడిన దండిన శ్యాసుల ప్రతిష్ఠాపకుడు శంకరుడే యని నేదలంచెద.

జాతిభేదముల వరుసక్రమము

నంబూద్రి బ్రాహ్మణులు సంస్కృత విద్యయుండును పరిమితజీవితముందును ఆసాధారణమున తమ పట్టుదలను కాపాడుకొనుటవలన యితరు లందరను అంటరానివారుగను వర్గరకు చేర

ఎ. నారాయణ భట్టుగారు

కోయంబతూరు వాస్తవ్యులు. హిందూమహామృదీయసఖ్యముగూర్చి గవర్నరుగారు ప్రకటించిన వ్యాసరచనపోటీయందు ప్రథమబహుమతి పతకమును బొందిరి. (ప్రె. పో. వీ.)

రానివాడుగను భావింపబడుట తలపించినది, ఈ విషయములో మద్రాసు హిందూమతమునకు వేరొకసాటి లేదు.

భారతదేశమందు యితర ప్రాంతములలో అంటరాని వారున్నారని గాని దగ్గరకు చేరరానివారు లేరు. మద్రాసు బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరుల దృష్టిలో భోజనము నేయరాదు. ఇది యెంతవరకు నిజమో నాకు తెలియదు. కాని తెలుపుచున్నది. నద్ద హిందూ భోజనశాలలలో బ్రాహ్మణులకు ప్రత్యేక గది యేర్పాటు చేయబడియుండునని నేను చెబివొంటిని. బ్రాహ్మణేతరులచే వండబడిన లేక ముట్టుకొనిన పదార్థమును బ్రాహ్మణు డెన్నడును తినవలదు. బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులను అంటరానివారుగాను, జాతిలేనివారిని దగ్గరకు చేరరానివారుగాను, యెట్లు జూచెదరో బ్రాహ్మణేతరులు జాతిలేనివారిని అవిధముగనే జూచెదరు. జాతిలేనివారు గూడ తమలో తాము యీ విధమున కట్టుబాటులనే గలిగియుండును. ఇది యెంతటి శ్వాసమున విభేదములు! (సకేవము)

మోతీలాలు నెహ్రూగారు

ఇంగ్లాండు బోవుట ?

కలకత్తా, మే 23:—స్ట్రేట్సునును సిన్హ విలేఖరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు ఇంగ్లాండునకు స్టీము టిక్కెట్టు (అనగరములేనిచో మానుకొను తలంపుతో) కొని తన యేర్పాటులు జేసికొనిరనియు అటనుండి కనడాకు సామ్రాజ్య పార్లమెంటు సభా ప్రతినిధిగా బోయెదరనియు అలహాబాదునుండి తెలియ వచ్చెను. తిరిగివచ్చునపుడు వారు అఫ్ఘనిస్తానము జూడబోయెదరు. ఈ యేర్పాటులన్నియు తన పక్షమునారి సలహాపై శాధారణమయిండును. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

శ్రీ శే. మహామహాపాధ్యాయ పండిత ఎం. లక్ష్మణసూరిగారు (ప్ర. భా. బి)

స్వదేశ సంస్థానములు

శ్రీమద్భిక్షు

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

బొంబాయి, మే 22:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు స్వదేశసంస్థానాధీశుల వ్యవహార సంస్కరణములను గూర్చి యీ క్రింది యభిప్రాయములను పత్రికాప్రచురణమున వెల్లడించిరి:—బ్రిటిషు యిండియా గవర్నమెంటువారికిని స్వదేశ సంస్థానాధీశులకును అన్యోన్యవ్యవహారములను పరిష్కారము చేయుటకై చేయబడిన ఏర్పాట్లనుగూర్చి ఆలోచించగా యీ విధానమువల్ల బ్రిటిషు యిండియా ప్రజలకును, స్వదేశ సంస్థానములకును భిన్న భావము కలుగజేసి అన్యోన్య సంబంధము లేకుండా పూర్తిగా ఎడబాటు చేయవలెనని యుద్దేశించుచున్నట్లుగా నున్నది.

బ్రిటిషు యిండియాలోని ప్రజలకు స్వపరిపాలనా హక్కులను ప్రసాదించబడుచున్నది. బాధ్యతాయుతపరిపాలనా పద్ధతులు అమలులోనికి యింకను రావలసివి. కాని స్వదేశ సంస్థానములయందు సదర సంస్థానాధీశుల ఇష్టప్రకారము పరిపాలనాపద్ధతులు అమలులో నున్నవి. స్వదేశసంస్థానపరిపాలనాపద్ధతియను బ్రిటిష్ యిండియా పరిపాలనాపద్ధతియను సమానతీర్థముగలిగి వ్యవహరించవలసిన నియమములేదు. భిన్న రాజ్యాంగప్రకృతిగల యీస్వదేశసంస్థానములకును బ్రిటిష్ యిండియా గవర్నమెంటువారికిని అన్యోన్య సహకారము ఎట్లు ఏర్పడగలదు?

హిందూదేశమునకు క్రమశః సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత పరిపాలనామండలి స్వరాజ్యమును ప్రసాదించెదమని బ్రిటిష్ వారు చెప్పుచున్నారు. అధినివేశ రాజ్యములలో కల్పమైన పరిపాలనా విధానమును మనకు ప్రసాదించినప్పటికిని, బ్రిటిష్ ఇండియాలోని ప్రజలు మాత్రము ఇందుల కర్హులై యిండి స్వదేశ సంస్థానములలోని ప్రజలు మాత్రము బాధ్యతాయుత పరిపాలనా వాసన లేకుండెన యెడల హిందూదేశమునందలి యీ రెండు భాగములు ఒక చానితో నొకటి ఎట్లు కలసిపోవగలవు? ఇది అసంభవము. నిజముగా మనదేశమునకు సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును బ్రిటిషు ప్రసాదించుటకే నిశ్చయించినయెడల యీ అపదర్శనము వారు తొలగించుటకై పూనుకొనవలెను. అట్లు వారు పూనుకొనియెడల వారు ఇండియా చట్టమును కాసింది వపుడు కాసినోదేశము నిర్వచించుచు చేసినవాగ్దానము కేవలము దబ్బరములని చెప్పవలసియున్నది. మనకు ఇక సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కలలోని వార్తయగును. అధినివేశ రాజ్య కుల్యాధికారము ఆసాధ్యమైన విషయము కాగలదు.

మనము క్రమశః స్వరాజ్యార్హత సంపాదించుటకయి యీశాసనసభలనుగూర్చి మన బ్రిటిషు యిండియాలో యేర్పాటుచేయబడినయెడల అట్టి స్వపరిపాలనాపద్ధతులు స్వదేశ సంస్థానములందుగూడ నెలకొల్పుటకయి మార్గమేర్పడవలెను. అందుకయి నిబంధనలు నిర్ణయములు యేర్పడవలెను. స్వదేశ సంస్థానములకూడ మిగిలిన బ్రిటిషు ఇండియాలో సమముగా రాజ్యాంగ సంస్కరణము నొందునట్లు చేయవలెను. కనుక, స్వదేశ సంస్థానముల యభివృద్ధియను బ్రిటిషుయిండియా యభివృద్ధియను అన్యోన్యశ్రయములు. కనుక రెండిని విడదీసి, ఒకచానికే నైమనుకమివన నయమించి ఇంకొక చానికే బట్టకు కమిటీ నియమించుట కూడదు. అట్లు చేయుటవల్ల రెండిని ఎడబాటు చేయుట యగుచున్నది.

శ్రీ శే. నల్లా సాందర్భవతి యమ్మగారు

ఈమె నిన్నటి ఉదయము 10½ గంటలకు మదరాసునందు తమ స్వగృహమును 'గురువిలాసము' నందు స్వర్ణమరణము లొందును.

ఆయా స్వదేశ సంస్థానాధీశులు తమ ప్రత్యేక గౌరవాధికారములను మాత్రము కాపాడుకొనుటకై బ్రిటిష్ వారికిని యిరుగుచున్నారు. ఈ స్వదేశ సంస్థానములన్నియు సమానముగ ఆమోదించి అమలుపరచబడిన పరిపాలనా పద్ధతులు కూడ నిర్వచించబడుచుకొనలేదు. ఏ సంస్థానమువారికి యిష్టమైన రాజ్యాంగపద్ధతి ఆ సంస్థానమువారు అమలుపరచెదరు. ఇందు వల్ల సమానాభివృద్ధికరమగు పద్ధతి ఏర్పడుటలేదు.

ఇప్పుడు బ్రిటిష్ యిండియాలో క్రమశః అమలులోనికి రావలసియున్న స్వపరిపాలనా పద్ధతులకన్న మేలైన రాజ్యాంగవిధానము స్వరాజ్యసంసిధికి హక్కు కన్పించుటలేదు. కనుక ఇట్టి రాజ్యాంగ సంస్కరణములే స్వదేశ సంస్థానములందుకూడ కలుగవలయును.

భవిష్యత్తులో స్వరాజ్యార్హతను సంస్థానముల ప్రజలు కూడ కలిగియుండుటకై స్వదేశ సంస్థానములందుకూడ యీ స్వపరిపాలనా పద్ధతులు నెలకొల్పవలయునని విధించవలసియున్నది.

కాని, బ్రిటిషువారు యీ జోక్యమును వహించదలచుకొనలేదు. స్వదేశ సంస్థానములు పరిపాలనా పద్ధతులయందు సంస్కారమును అభివృద్ధిని పొందకుండయుండవలెననియే వారు కోరుచున్నారు. బ్రిటిషుయిండియా ప్రజలు మాత్రము ముందంజవేసి స్వాతంత్ర్యమునకై ఆందోళనచేయుచు నూతనోద్యమము పొంది విజృంభించి కలనము చేయుచున్నప్పుడు స్వదేశసంస్థానాధీశులు అమాతన ప్రజాందోళనాధిటి నిలవలేక బ్రిటిషు గవర్నమెంటువారి యండవేరి తమసంస్థానములను కాపాడవలసినదిగా కోరదర ఆప్పుడు బ్రిటిషువారు స్వదేశ సంస్థానములకు చేయుతగా నిలిచి బ్రిటిషుయిండియాలోని ప్రజల రాజకీయ కల్లోలములయొక్కయు విప్లవములయొక్కయుబాధ స్వదేశసంస్థానాధీశులకు లేకుండ జోకొట్టి తమకు నిత్యాశ్రయముగా వశపరచుకొనెదరు. ఈ విధముగా దూరాలోచన చేసియే స్వదేశసంస్థానములను మాత్రము ప్రత్యేకముగా విడదీసి గవర్నమెంటువారు అభిమానమువహించుట కలిగినది.

ఈ విధముగా బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారు మననశ్చింతానున్న ఊహలకు సేన సన్నముగా చూడగలను. బ్రిటిషు యిండియాలోని ప్రజలు స్వరాజ్యాందోళనము నిరంతరముగా చేయుచున్నారు. వారు పట్టినది భల్లూకపువట్టుగా ఉన్నది. వారికోరికలప్రకారము ఇప్పుడు గాకపోయినను మరొకప్పుడైనను మనము వారికి హక్కులను ప్రసాదించవలసినవయ్యును. కాబట్టి బ్రిటిష్ ఇండియా ప్రజలయొక్క స్వరాజ్యార్హతను భంగము చేయుటకై ఒక సాధనము తమచేతులలో ఇప్పటినుంచయి ఉండవలయునని బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారు ఊహించుచున్నారు. అందుకునియే స్వదేశసంస్థానాధీశులను దుర్బలస్థితిలోనుంచి ఆంధ్రప్రాయులగా జేసి మనకు ఆశ్రయముగా జేసికొనియెందుట మంచిది యని యీ బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారి తలంపు.

యిప్పుడు యీ బట్టకుకమిటీ ఒకటి నియమించి స్వదేశ సంస్థానాధీశులతో క్రొత్తపర్మాట్టు ఒడంబడికలను బ్రిటిషువారు చేసికొని స్వదేశసంస్థానాధీశులు ఎప్పటికిని తల ఎత్తి ఎదురు తిరుగుతుండునట్లుగా వారి నైవసనిసమాముల తమ ప్రధికారముతోనే ఉంచబడుటకై ఏర్పాటుచేయదలంచిరి.

ఈవిధముగా బ్రిటిషుయిండియాలోని ప్రజల స్వరాజ్యాందోళన వ్యర్థముచేసి ఆంధ్రప్రదేశ్ బ్రిటిషువారు ఊహించి యీపద్ధతి అమలుపరచియున్నారు.

కాని ప్రయోహ లన్నిటియందును ఒకలోపము కలదు. స్వరాజ్యప్రచారకాయందు కేవల స్వదేశసంస్థానాధీశులను మాత్రమే లెక్కగొనుటవల్ల ప్రయోజనములేదు. స్వదేశసంస్థానాధీశులచే పరిపాలించబడు ప్రజలనుగూడ సరకుగొనవలసియున్నది. బ్రిటిషు యిండియా గవర్నమెంటువారును బ్రిటిషు యిండియాలోని ప్రజలనుగూడ స్వరాజ్య ప్రచారకాయొక్క కర్తవ్య భావించవలయును.

స్వదేశ సంస్థానాధీశులయొక్క యభిప్రాయములను విజ్ఞాపనలను మాత్రమే గ్రహించి ఆ సంస్థానములలోని ప్రజల యభిప్రాయములను ఆశ్రయములను ఆ ప్రజలతో సంప్రదించి కనుక్కొనుటకై నను బట్టకు కమిటీవారు పూనుకొనలేదు.

స్వదేశ సంస్థానాధీశులు శ్యామలాసనముల శేర్వరచి తమ సంస్థానములను పాలించెదమని ఒడంబడిక యిచ్చెదరు. కాని ప్రభువు ఎంత దయామయుడైనను శ్రేష్టమైన పరిపాలనాపద్ధతికావాలదు. ప్రబాధికారముగల ప్రభుత్వవిధానమే శ్రేష్టమయినది. ఇటువంటి ప్రబాధికారము హక్కుల కయి బ్రిటిషు ఇండియాలోని ప్రజలందరూ అట్టుడికనట్లుడిక పోవుచుండగా ఇరుగుపొరుగుననున్న స్వదేశసంస్థానముల ప్రజలు యీప్రబాధికారాధికార వాంఛలను భావములను లేకుండ విన్నకుండెదరా? అది అసంభవము. కనుక స్వదేశసంస్థానముల సంధికారములోనేయిండి బ్రిటిషువారియొక్క నిత్యాశ్రయముగా జేసికొనదలండు బ్రిటిషుమంత్రివర్గమువారి పెరికలంపు. కనుక స్వదేశ సంస్థానాధీశులు తాము ప్రత్యేకముగా బ్రిటిషువారి ఆశ్రయమునకొరచు తమ హక్కులను తాము ప్రత్యేకముగా అడిగి పొందుటకన్న బ్రిటిషు యిండియా ప్రజలతోడను తమ సంస్థానముల ప్రజలతోడను సహకార భావముతో మెలంగి దేశమున కంతకును శ్రేయోదాయకమును విధానమును సాధించుటకై తోడ్పడుటయే శ్రేయోదాయకము. అందరికిని సమానమైన తారకమార్గము.

స్వదేశసంస్థానాధీశ పరిపాలనలను తీర్మానము స్వదేశ సంస్థానాధీశ పరిపాలనలను మహాపథయొక్క కార్యనిర్వాహక విధమువారు యీ క్రిందితీర్మానము చేసిరి:—స్వదేశ సంస్థానములలోని ప్రజల యభిప్రాయములను విచారించి తెలిసికొనకయే బట్టకు కమిటీవారు చేసెడి నిర్ణయములను ఏర్పాట్లను సంస్థానములలోని ప్రజలకు ఆదరణములు కావాలవు. బొంబాయిలో జరిగిన సంస్థానాధీశుల సభయందు ఆలోచింపబడిన పద్ధతులను, సర్వోత్తీస్సాట్టు సేమగారి ప్రచారకాయను, సంస్థానములలోని ప్రజలకు అర్హమైన కార్యములనియు, బ్రిటిషు యిండియాలోని ప్రజలకుగూడ హానికరములనియు అభిలభ్యరజాతి వాంఛించుచున్న స్వరాజ్యాదర్శనమునకు భంగకరమని యీ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు భావించుచున్నారు.

(అ. ప్రె.)

మేయోకన్య గ్రంథమగు భారతమాతపై విమర్శ

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాసుగారి ప్రత్యుత్తరము

గాంధీమహాత్ముని ఉపోదాతము

(సంతాపముతోడను సంతోషముతోడను యీ దిగువ ప్రకరణమునకు నేను తాపోపరిగిని. ఇంకను మరికొన్ని గూడ ప్రకటింపబడును. మేయోకన్య కిదివరకే చాల ప్రత్యుత్తరము లియ్యబడినా మేయోకన్య సంతోషముగూడ నాకు కలదు. మేయోకన్య మోసిన నిందలను చదివినవారు వానికిదివరకు ప్రకటింపబడిన ప్రత్యుత్తరములను ఇప్పుడు ప్రకటింపబడుచున్న ప్రత్యుత్తరములనుగూడ చదువుచున్నారను నమ్మకము నాకున్నచో దీని బంధు ఆంధ్రాసుగారి ప్రత్యుత్తరమును ప్రకటింపబడునో నేనింతగా సంతోషించియుండను. ఈ ప్రత్యుత్తరము లా పాతకు లకు చేరవనియు అందులను వాని బిలువ చాల తగ్గుచున్నదినియు నేను తలచుచున్నాను. మేయోకన్య హానికరముగు సిద్ధాంతమును వెల్లడించుచున్నది. ఏజాతియును ప్రపంచమునకు హానికరముగానుండకలదు. భారతదేశ మేంతమాత్రమును ప్రపంచమునకు హానికరముకాదు. మేయోకన్యవంటి గ్రంథకర్తలే హానికరులు. కేవలము ప్రత్యుత్తరములవలన నది యెంత పరిత్రమలుగను సమర్థములుగను యుండిననుగూడ తగినపని జరుగునని నేను తలచును. అసత్యములను పలుకువారిని వ్రాయువారిని కేవలము సత్యములను పలుకుటవలనను వ్రాయుటవలనను నిరోధింపజాలమనియే నా అభిప్రాయము ఇంతకంటె భిన్నమును ఉదారమునకు పని జరిగిన నేగాని యీ హానికరము ప్రచారమును నిరోధింపజాలము. కాని దీనిబంధు ఆంధ్రాసుగారివంటి వారి వ్రాతలకంటె శ్రేష్ఠముగు సాధన మేదియును నా కింకను గోచరింపలేదు. ఎందుకంటే యీ విమర్శకమున అభిప్రాయము నందు ఆంధ్రాసుగారును నేనును యేకీభవించుటవలనను యిట్టి వ్రాతల కింకను అవకాశము కలదని ఆంధ్రాసుగారు గట్టిగా నమ్ముచుండుట వలనను నేను కాదనజాలకపోతిని. మరియును మేయోకన్య గ్రంథమును చదివిన వారిలో నొకరైన యీ ప్రత్యుత్తరములను చదివి తమదుర్భిప్రాయములను మార్చుకొనగలిగినచో నదియును కొంత లాభమే యని ఆంధ్రాసుగారివలె నేనును నమ్ముచున్నాను.

ఆంధ్రాసుగారి ప్రత్యుత్తరము

మేయోకన్య గ్రంథమునకు ప్రత్యుత్తరము నియ్యవలెనని కాన్పురులో ఆలయిండియా ట్రేడుయూనియను కాగ్రెగేషను లేకగ్రీవముగా నమ్మకీరి. దీనినిగూర్చినవార్త ఇంగ్లాండు అమెరికా దేశములలో విస్తారముగా వ్యాపించినది. ఈ ప్రత్యుత్తరము మొదలు ఎంగ్లం యిండియాలోనే ప్రకటింపబడవలెనని నేను ముఖ్యముగా కోరుచుంటిని. ఆ పత్రిక ధోరణి కలుగుదు మగు వ్రేలిలోనే నేను వ్రాయుటకు యత్నించుచుంటిని. నాకు కార్య భారము మిక్కిలు ముగా నుండుట చేత నా ప్రత్యుత్తరము నేను స్వేచ్ఛించి సంత పట్టియుగా నుండుటకు తగిన విక్రాంతి నాకు లభింప నందుటకు నేను మిగుల చింతించుచున్నాను. ఇటుపై నెయింతలో నట్టి విక్రాంతి నాకు లభించునట్టి అవకాశ మేదియును గోచరింపక పోవుటచే ఈ ప్రత్యుత్తరమునే ప్రకటింపవలెనని సంపాదకులను నేను వేడుకొంటిని. ఇతరదేశములలో నైనచో నేను కాపీరైటు హక్కులను బడయగోరెదనుగాని భారతదేశము నందు నేనట్టి హక్కులను బడయకోరను.

మేయోకన్య గ్రంథము ప్రకటింపబడెన వెంటనే ఆమె కు గల సారస్వతజ్ఞానమునుగూర్చిన విషయములు కొన్ని వెల్లడియైనవి. యుద్ధము ముగియగానే ప్రచారముకొరకాక గ్రంథమును వ్రాయుట కామెను నియమించిరని గూడ వెల్లడియైనది. భయద్విపముల ను నేరుతో ఫిలిపైను దీవులనుగూర్చి ఆమె వ్రాసిన రెండవ గ్రంథమునందు గూడ నట్టి పదవికే అవలంబించినది. తన యవ్వనదశలో కల కత్తాలో నున్నది అంగ పత్రికా సంపాదకుడుగా నుండిన ఎస్. కే. రాజ్ కి పుగారు మేయోకన్యనుగూర్చి వ్రాసిన వాక్యము లీ సందర్భమున చాల ముఖ్యమైనవిగాన వాని నీదిగువను పూర్తిగా వివరించుచున్నాను.

“రెండేండ్లక్రితము ఫిలిపైను దీవులనుగూర్చి ప్రచారము కొరకు మేయోకన్య వ్రాసిన గ్రంథమును నేను చదివెతిని. ఇకనీమె భారతదేశమునకుగూడ నిర్భయముగా వెళ్లి ఫిలిపైను దీవులనుగూర్చిన భయద్విపములను గ్రంథమున వెట్టి ఫలితమును మరల సానింపెనో అట్టి ఫలితమునే సిద్ధపరచుచు భారతదేశమునుగూర్చిగూడ తప్పక యొక గ్రంథమును వ్రాయగల డని నాకప్పుడే తట్టినది. అమెరికావారు ఫిలిపైను దీవులపై సభికారమును నడుపగూడదు. వారు వధులైనచో ఆ దీవుల

న్యాయవాదులును వడ్డీవ్యాపారముచేయు మహాకారులును అచటి సామాన్యజనులను బ్రతికి ముండుగా నేపిత్తు చర్యలు లను నలిపించెదరు అను ఫలితమును పిలిపైన దీవులనుగూర్చి యామె తేల్చింది. భారతదేశమునందుగూడ మేయోకన్య యట్టిఫలితమునే తేల్చగలవని నాకు గట్టినమ్మక మప్పుడే కలిగినది. భారతదేశముల మధ్య కొంతకాలము నివసించిన పిమ్మట నొక అమెరికాఖండవాసిగాని యెకోపాఖండవాసిగాని యెట్టి భావములను సహజముగా వెల్లడించునో అట్టి భావములనే వెల్లడించుచు నేను ముగింపవలసిందిని. నేను భారతదేశమునందు అయిదేండ్లుంటిని. నాపనినిబట్టి అన్నిరకముల భారతీయులను కలుసుకొనుటకు నాకు అత్యధికముగ నవకాశము లభించినది. భారతీయులలో పెక్కుమంది నాకు మిత్రులుకలరు. నేను వారి యింట్లలోనికిపోయి చూచియుంటిని. గ్రామములలోను నగరములలోను కూలివనిచేయువారి సిద్ధిని నేను గమనించితిని. మేయోకన్య వివిధ దేశములందలి అత్యధిక సంఖ్యాకులగు పాతకులకు సమకూర్చిన వర్తనమును నే నదివరకు నామనసులో కుదుర్చుకొనిన భావములను పోల్చి చూడగా నాకు విచారములు విభ్రమమునకుడ కలిగెను”

అని రాజ్ కి పుగారు వ్రాసిరి. ఆయన పత్రికా సంపాదకుడుగా చిరకాలము భారతదేశమునందుండి అధికముగ ననుభవమును గడించెను. చాలకాలము భారతదేశమునందుండి భారతీయుల సిద్ధిగతులను అంతర్భుమును బాగుగా గ్రహింపగలిగిన అమెరికా వారికిని వికోపావారికిని యెట్టి అభిప్రాయములు సహజముగా కలుగునో అట్టి అభిప్రాయములనే వెల్లడించుచున్నానని ఆయన వ్రాసెను.

ఈ ప్రత్యేక విధమగు ప్రచారమును గూర్చి చెప్పవలసినదింతమాత్రమే కాదు. మొదటి నుండియు నిగూఢముకానిదియు నిర్ధారణయైనదియు నగు రాజకీయ సంకల్ప మొకటి దీనికి మూలకమయ్యెయున్నది. తెల్లజాతి అధికత్వము వ్రాజాపత్యమును నిరంతరమును గట్టిగా ప్రతిపాదించుచుండువారి భావములనే మేయోకన్య స్పష్టముగా వెల్లడించినది. ఈభావము ప్రబలముగా నున్నదనుట కనేక సూచన లీ గ్రంథమున కలవు. ఈవ్రాజాపత్య మంతరించునోమోయను వాంఛనముగూడ నామె స్పష్టపరచియుండెను.

ఫిలిపైను దీవులవారికి స్వాతంత్ర్యము లభింపబడకుండ చేయుట కుభయద్విపములను గ్రంథము నామె వ్రాసినది. వికోపా మహాసంగ్రామము ముగిసిన క్రొత్త కోజాలలో నమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందు ప్రజలధికముగ నాదార్యమును వెల్లడించుచు ఫిలిపైను దీవులకు స్వాతంత్ర్యము నియ్యవలెనని యత్నించుచున్న మందితరులగు మేయోకన్య ప్రేరేపనలె నెద్దపడి ఫిలిపైను దీవులలోని ప్రజలు యర్హులైనారని తెలుపుచు నాగ్రంథమును వ్రాసి ప్రకటించినది.

మరల నిపుడు రాయలు కమిషను భారతదేశమునకు రానున్న గొప్ప తరుణమున నీగ్రంథమును వ్రాసి ప్రకటించినది. తాను రాజకీయములనుగూర్చి యేమియును వ్రాయనని ఆగ్రంథములోనే నిర్ధారణగా తెలుపుచుండియు ఆమెనుండి అంతయువరకును విడిచి సామ్రాజ్యవాదమునే లబధిచుచు వ్రాసియుండెను. ఆమె తనవాదమును నిద్రపరచిన పద్ధతివలననే ఆమె సంకల్పము విడిచివేసినది. మొదటి నూరుపుటలలోను భారతదేశమునందలి సాంఘిక మతవిషయములను లోపముల నామె వెల్లడించినది. ఈరీతిగా రంగమును నిద్రపరచినపిమ్మట విడిచి పరిపాలన ముండితీరవలెనని బాహ్యముగా ప్రచారము చేయుట కనుకూలమునట్లే తక్కిన భాగమునంతను పూర్తిచేసినది.

ఈ చిత్రముగా పంచిపెట్టుటకే భారతమాత యనుపేరుగల యీ గ్రంథముయొక్క ప్రతుల నధికముగాకొనరని తెలిసినది. ఇండియా వికోపా దేశములమధ్య రాకపోకలు చేయునట్టి స్త్రీమగులలోనుండు గ్రంథాలములలో స్త్రీమగులదో గుల గదులలోను యీ గ్రంథములకు కనబడగలవు. ఆంగ్లదేశమున పార్లమెంటు రెండుసభల (ప్రభువులు-ప్రజలు) సభ్యుల కందరి కిది యీ గ్రంథము లుచితముగా పంపబడెను. మూడుప్రతులు తన మచితముగా పంపబడెనని పార్లమెంటు సభ్యుడగు నొక కార్మిక పక్ష నాయకుడు స్పష్టముగా తెలిపెను. అమెరికాదేశమునందుగూడ నిలువే ప్రతులు విస్తారముగా పంచిపెట్టబడెను. ఈరీతిగా నీ గ్రంథమునకు పెక్కు కూర్పులు జరిగినను గ్రంథములన్నియును అమ్మివేయబడినవి. ఇతర దేశములందు గూడ నీ విషయము విలులనే వ్యాపించినది. ఇండియా

మెట్రోపొలిటను (క్రైస్తవ మతాధికారి) డబ్లిజాఫ్రికాలో నీ గ్రంథమును బహిరంగముగా నిరసించెను. అన్వేరియా కెనడా దేశములందుగూడ భారతదేశమునుగూర్చి బాగుగాను ప్యయముగాను తెలుసుకొనియున్న బాధ్యతగలవా రీగ్రంథమును నిరసించిరి. భారతీయులందఱు నీగ్రంథము నేకగ్రీవముగా నిరసించిరి. స్త్రీలును పురుషులనుగూడ సమానముగానే దీనిని బహిష్కరించిరి. నాయకులవారు యీ హానికర ఆశ్వాసమునకును అధికముగు సంతాపమును జెంది దీనిని నిరసించుచు గ్రంథము లను గూడ వ్రాసి ప్రకటించిరి.

అసియా ఖండము పాశ్చాత్యమునకు కింకను అభివృద్ధి నొందునను భయమును అసియా ఖండముపట్ల ప్రతికూలభావమును పాశ్చాత్యులకు మొదటినుండియు కలవు. కావున అసియా ఖండము ఉపద్రవకరమును భీతినిట్టి అందోళన కరములగు గ్రంథములవలన వృద్ధి నొందిండుట కడు కులభము. మేయోకన్య మనఃపూర్వముగా నీ భీతిని ప్రబల చేసినది. భారతీయులకు కలిగిన బాధలను తొలగింపవలెనను సుదూరభావముతో స్వార్థ విరహితముగ సంస్కరణమునకు పూనుకొనిన దానివలె నటింపుచు అతిప్రములగు జాతిద్వేషములను ప్రేరేపించుటకు కారణమైన యీ గ్రంథము నామె వ్రాసినది. పృథ్వీపాలనమునకు భారతదేశము కేవలము అస్వయు, అది ప్రమాదకరము. ప్రపంచమునకు భారతదేశము హానికరము అను భావములను ఆమెరికాదేశము వారికిని యింగ్లాండు దేశము వారికిని బాగుగా కలుగజేయుటకే ఆమె యీ గ్రంథమును వ్రాసినది.

పాశ్చాత్యదేశములందున్న భారత కేత్రులు లీనూతన జాతి ద్వేషక సామగ్రిని కేక్కించునలెకుండ వినియోగించిరి. అందు వలన అసియా ఖండవాసుల పట్లగల ద్వేషము మరింత ప్రబలినది. తాను పక్షపాతము లేకుండ వ్రాసితిని మేయోకన్య యిప్పటికిని నుడువుచునే యుండుటచే ఆమె పూర్వోక్త మంతయు నిచట సాకల్యముగా వివరింపవలసినవిచ్చినది. ఆమెకు భారతదేశము పట్లగల ప్రతికూల భావమును వెల్లడింపవలసి వచ్చినది. ఈ గ్రంథము ప్రకటింపబడినది మొదలు ఆమె దోషములను అసత్యములను చాలమంది గ్రంథకర్తలు వెల్లడించుచునే యున్నారు. ఎవరివాక్యముల నామె తన గ్రంథమున నుదహరించెనో వారందఱును ఆమె వ్రాసిన వ్రాతలసత్యములని ప్రకటించియున్నాడు. ఆమె వ్రాసిన అబద్ధములను వారు స్పష్టముగా చూపించిరి. ఒక సీతకాలమున కొన్ని నెలలుమాత్రమే భారతదేశమున సంచారముచేసి ఆశామకులు తెలిసిన విషయముల నన్నిటినిచేర్చి వ్రాసిన గ్రంథమునందు తప్పుడు వ్రాతలు తప్ప మరేముండగలవు.

గ్రంథాంతమున తన గ్రంథమునుగూర్చి “మిత్రుని గాయములు విశ్వాసయుతములు” అనునొక సామెక నామె యుదహరించినది. ఆమె నిజముగ భారతదేశములకు మేమునే కోరుచున్నయెడల మొదట తన సద్భావమును నిద్రపరచు పూర్వకముగా వెల్లడించినపిమ్మట నీ గ్రంథమును వ్రాసియుండదగును. మొదట భారతీయులతోపాటు కష్టముల ననుభవించుట కామె నేర్చుకొనియుండవలసినది. అటుల చేయుచుండ చేతులార నట్టి గాయములను కలిగించుట కామె సాహసించి యుండకూడదు. స్వాతంత్ర్య దేశములనుండి భారతదేశమునకు రానున్న నిక్కపు మిత్రులెవరు భారతీయుల స్వాతంత్ర్యముపట్ల సానుభూతి నైనను కనీసపక్షము వెల్లడింపకుండ దేశమున ననుగడ నొల్లరు. కాని బ్రిటిషు పరిపాలనమునకు లోబడియుండవలె ననునదియే మేయోకన్య సద్భావముతో చేయునట్టి ఉపదేశమైయున్నది. తాను శ్రేణిలో చూపించిన సాంఘికలోపము లన్నియును విచేకిత పరిపాలనమున వృద్ధి నొందుచున్నవి ఆమె గ్రహింప నొల్లకుండనున్నది. (ఎంగ్లం యిండియా 17-5-28)

సుప్రసిద్ధనాటకములు		
(బి. లక్ష్మీకాంతకవి)		
సత్యహరిశ్చంద్రము		4718
సాతాజితము (శృంగారరసము)		0-0-0
చిత్రమాధవనాటకము (comedy of errors)		0-12-0
హాస్యరసప్రధానము (దండు కుబ్జానాథుని)		0-8-0
కచూదానుడి (శ్రీశంకరాచార్యుని)		
బ్రహ్మ్యంభాగవతులు అర్ధతాత్పర్య విశేషము		1-0-0
శ్రీకృష్ణతీర్థము (కుబ్జానాథాచార్యుని)		0-1-6
భజగోవిందశ్లోకములు(కుబ్జానాథాచార్యుని)		0-1-0
శ్రీలక్ష్మీనసంహితాస్తోత్రము		0-1-0
విక్టోరియాడిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.		

భోర్లు సెంటుజారి గెజెటు

సానికస్యపరిపాలనాశాఖ

డా|| సి. జి. పండిట్ కింగ్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్స్, బెంగళూరు గా నియమింపబడిరి.

ఎన్. విజయరావుగారు నెల్లూరు జిల్లా ఆరోగ్యాధికారిగా నియమింపబడిరి.

ఎస్. రామచంద్రగారు తూర్పు గోదావరి జిల్లా ఆరోగ్యాధికారిగా నియమింపబడిరి.

సి. అబ్దుల్ గాఫర్ విశాఖపట్నము మెడికల్ కాలేజీలో ఆప్రెంటిస్ షిప్ ఫైనలు గా నియమింపబడిరి.

డా|| ఎస్. ఎల్. కమల్ గారు విశాఖపట్నము ఆసుపత్రి నూపరెంటుగా నియమింపబడిరి.

ఎన్. వైద్యనాథ అయ్యగారు మదరాసు జనరల్ ఆస్పత్రిలో అసిస్టెంట్ సెనియర్ మెడికల్ ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

ఎస్. జె. సాలూబా గారు బెంగళూరు మెడికల్ ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

సి. సీతారామరాజు, ఎ. ఎస్. రామచంద్రన్, పి. ఆర్. కల్యాణసుందరం, ఆర్. కె. శ్రీకృష్ణ, తంజనగారు మదరాసు మెడికల్ సర్వీసునందు సివిల్ అసిస్టెంట్ సర్జనులుగా నియమింపబడిరి.

బి. టి. కృష్ణన్ గారు మదరాసు మెడికల్ కాలేజీలో ఫిజియాలజీ ప్రొఫెసరుగా నియమింపబడిరి.

ఆర్. ఆర్. విలియమ్స్ గారు మదరాసు జనరల్ ఆసుపత్రిలో రిఫరెన్స్ గా నియమింపబడిరి.

డి. కనకశర్మగారు తాత్కాలికముగ నీపవడికి నియమింపబడిరి.

టి. ఎన్. రామకృష్ణరెడ్డి, నల్లూరి నారాయణరెడ్డిగారు మదనపల్లి తాలూకాలోను క్రమముగా అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ప విత్త కాళి

ఎస్. వి. రామయ్య రి. సి. ఎస్. గారు కృష్ణా జిల్లా కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

యి. జి. రూఢి ఫర్దూస్ పంచాయతీల రిజిస్ట్రార్ జనరలుగా నియమింపబడిరి.

రా|| బి|| ఎన్. గోపాలస్వామి అయ్యగారు అనంతపురం జిల్లా కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

ఎ. జి. బేసగారు పెనకొండ జిల్లాకు సబ్ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

యి. భాస్కరరావు నాయుడుగారు గూడూరు డివిజనుకు, పి. రాజగోపాల్ గారు నర్సాపూరు డివిజనుకు సబ్ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

రాజకీయ కాళి

జె. హెచ్. విల్సన్ గారు మదరాసునందు లెఫ్టినెంట్ గా కాన్సలుగా నియమింపబడిరి.

జ్యోతిష శాఖ

ఆర్. హ్యూమ్ గారు మదనపల్లి పోలీసు నూపరెంటుగా నియమింపబడిరి.

ఎన్. బాపయ్య నాయుడుగారు పల్నాటికి సబ్ డివిజన్ ఆఫీసర్ గా రాజ్యసాహెబ్ గారు తెనాలికి డి|| పోలీసు నూపరెంటుగా నియమింపబడిరి.

మతశాఖ

రివ. ఆర్. ఆల్బర్ట్ టెయిలర్ గారు బెంగళూరు తాలూకా నందు వివాహాల నెన్నుకొనబడుచున్నవని చెబుచున్నవని ఆధికారులుగా నియమింపబడిరి.

శాస్త్రశాఖ

గమ్మ సత్యనారాయణంతులుగారు విశాఖపట్నము జిల్లా నందు కోశా అప్రెంటిస్ నాయకుగారు గంజాం జిల్లాలోను ఆఫీసియల్ రిసీవరుగా నియమింపబడిరి.

ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు, గుర్జుల కొండయ్య గారు కడప జిల్లాలో మదరాసు ల్యూప్ ఆఫ్ఫీస్ గలయ్యడి కారముల నన్నిటిని వినియోగించునధికార మొసంగబడిరి.

అభివృద్ధి శాఖ

ఎస్ వెంకట రత్నమ్ గారు బెజవాడ కోఆపరేటివ్ సొసైటీలకు అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రార్ గా నియమింపబడిరి.

ఎస్. సుందర కవిరావుగారు గంజాం విశాఖపట్నం, గోదావరి జిల్లాల ఏజెన్సీలలో సహాయ సంఘములకు మర్యాద ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

పత్రిక పర్యవేక్షణ శాఖ

దేవిలక్ష్మి. ఎ. బాస్కెంటుగారు వాల్తేరు పత్రికకు స్టేషన్ మాన్ గా నియమింపబడిరి.

శాస్త్రశాఖ (విద్య)

జె. తెవిగారు పి|| గోదావరి జిల్లా ఎడ్యుకేషను బోర్డు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

ఎ. ఎస్. బాస్కెంటుగారు గుంటూరు జిల్లా ఎడ్యుకేషను బోర్డుకు సభ్యులు నెన్నుకొనబడిరి.

సి. కె. రామకృష్ణగారు గుంటూరు జిల్లా విద్యాధికారిగా నియమింపబడిరి.

జానాబ్ అబ్దుల్ హమీద్ సాహెబ్ బహదూర్ డైరెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షనుగా పేస్వెంట్ అసిస్టెంట్ గా నియమింపబడిరి.

వంగల నరసింహ దీక్షితులు గారు గూటి డిప్రీ ప్రెస్ ను పలుగా నియమింపబడిరి.

లింగంపై వి. రామస్వామి అయ్యగారు కృష్ణా పత్రిక డివిజనుకు రిఫరెన్స్ నుడులు అసిస్టెంట్ ఇంజనీరుగా నియమింపబడిరి.

పి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు కృష్ణా సెంట్రల్ డివిజనుకు ఆ. ఇంజనీరుగా నియమింపబడిరి.

ఎ. రామస్వామి అయ్యగారు కృష్ణా సెంట్రల్ డివిజనుకు లాకలు రిఫరెన్స్ నుడులు మామటకు ఆ. ఇంజనీరుగా నియమింపబడిరి.

ఎస్ లింగేశ్వరరావుగారు కృష్ణా పి|| డివిజనుకు అసిస్టెంట్ ఇంజనీరుగా నియమింపబడిరి.

వైద్యశాఖ

ఆర్. శ్రీనాథన్ గారు మదరాసు మెడికల్ కాలేజీ నందు వైద్యసాధ్యాయునికి సహాయవాదకుని 19-1-1928 నుండి 19-4-1928 వరకు పనిచేసి, వి. సుందరేశ్వర గారు విశాఖ జిల్లా ప్రెసిడెంట్ కాలేజీలో సహాయ వైద్యసాధ్యాయునిగా నియమింపబడిరి. పి. వి. వెంకటస్వామిగారు విశాఖపట్నము ఆసుపత్రిలో రిసిడెంట్ మెడికల్ ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

జాడీషి కల

మిథానానాల్ ఇస్కానీ సాహెబ్ బహదూరుగారు రామచంద్రపురమునకు, ఎల్లాపెద్ది శ్రీరాములుగారు రాజ్ కొండకు, నల్లూరి గోపాలకృష్ణారావుగారు బంపరమనరు జిల్లా మున్సిపల్ గా నియమింపబడిరి.

చెంగల్పట్ జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ:— నిన్న మైలాపూరులో సమావేశమై రాజ్ పు కమిటీ సభ్యులను గట్టి ప్రచారమునకు పట్టుటకు జిల్లా నందుండలకు సైనిక సంఘ బోధకులను పంపి తీవ్ర ప్రచారమునకు పట్టుటకు తీర్మానించిరి.

బెజవాడ (స్వకీయ విశేషం)

ఉద్యోగములు

మే, 23:— మున్సిపల్ కలెక్టరు టి. యల్. ఆర్. చంద్రా వి. సి. యస్. గారు ప్రెజిడెంట్ కమిటీ బాధ్యత వహించుచు, వారసలు రెండువారములు యందు, జిల్లా కలెక్టరు పి. ఆర్. వెంకటేశ, వి. సి. యస్. గారు తెలపుచున్న జిల్లా నందున ఆపనినికూడా చంద్రాగారి ముద్రపడి.

యస్. రామచంద్ర, వి. సి. యస్. గారు మాకు సబ్ కలెక్టరుగా వచ్చి సాగు. యూనివర్సిటీ రిజిస్ట్రార్ పి. డి. సుబ్రహ్మణ్యం శ్రీధర్ గారు బందరు జిల్లా నందు, ఎండ్ కాలనలయ వారసలు గడపుచు.

వివాహ వయోనిర్ణయ శాసనమునకు అనుగుణము

ఈ శాసనమునకు తమ అనుగుణము తెలియజేయుచు గాను ఈ. టి. మున. చలి బ్రాహ్మణులు, వైశ్యులు 19 వ తేదీన సభను జరిపి శాసనమునకు స్వతిరేకముగ తీర్మానముల నామోదించి ప్రభుత్వము వారికి ముఖజుల సంతకము

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా బోర్డు

ఆంధ్రజిల్లాలల్లిటిలోను యాజిల్లాబోర్డు ఒక్కటియే యంతవరకు నామోదించి ప్రెసిడెంట్ నున్నది. గతవత్సరము చేసిన నామోదించు యాజిల్లా 9 వ తేదీలో ఆంధ్ర మొదలైనది. ఆంధ్రులు జిల్లా కలెక్టరుగారికి తాత్కాలికాధ్యక్షునిగా నియమించిరి ఇటుల నియమించుచు ఎన్నిక ప్రెసిడెంట్ ను నియమించుచున్నామనిమాత్రము గవర్నమెంటువారింతవరకు వుత్తరగ్రామంపేసలుల కన్నట్లు. ఆంధ్రవేళ్ళు జిల్లా లలో మహమ్మదీయ ప్రెసిడెంట్ లేదనియు ఆంధ్రులు యాజిల్లా ఒక్కటే యొకను నామోదించుచున్నదనియు, యాపంజిగ సిథిలో నొక మహమ్మదీయుని నామోదించు చేసి మహమ్మదీయులను సంతృప్తిపరుచుచున్నామనియు మున్నగు వంతులెన్నియో బయట చేతున్నవి. నిజమెంతో తెలియకున్నది. అన్ని తాలూకాలోను ఎన్నికలవారికి ఎన్నికలలో రిజిస్ట్రారుని ఏర్పడుచున్న జిల్లాబోర్డుమొదలు నియమింపబడుచున్న సిథిలో ఎన్నిక సభ్యులలో నొకరి ప్రెసిడెంట్ ను ఎన్నుకొను అధికారమును రూపుమాపుటకు గవర్నమెంటువారు ప్రయత్నించుట యాజిల్లాలోని ప్రజలలో కలగే అసంతృప్తికి మేరయ్యుచు. ఈ పంజిగ సిథి తొలగింపుకు వెంటనే గవర్నమెంటువారు జిల్లా బోర్డును ఎన్నిక ప్రెసిడెంట్ ను యెచ్చుచున్నామని వుత్తర ప్రదేశ్ నుండి ముందరిని గ్రహించుచుగాక, (జిల్లావాసి)

మదరాసువార్తలు

నేటి ఆత్మగన్ధము, 107.

మదరాసునందు మరణసంఖ్య:— ఈ నెల 19 వ తేదీలో ఆంధ్ర మైనవారమున 4 గురు కలరా, 5 గురు మళూచి, 8 గురు కైఫాయిదు, 28 మలేరియా, 20 తదితర జ్వరముల వలనను చనిపోయిరి.

అరుంధతీయ మహాసభ పంచాయతీకోర్టు:— ఈ నెల 20 వ తేదీన రావుసాహెబ్ ఎల్. సి. గురుస్వామి గారి ఆధ్వర్యమున నమావేళముయి మూడుకేసులను విచారింపి తీర్పుచెప్పెను.

పార్థసారధిస్వామికోసెలలో ప్రశయాన్ని:— మొన్న మంగళవారమునాడు ఆర్ధరాత్రివేళ తిరువల్లిక్కెడిలో నున్న పార్థసారధిస్వామి కోసెలలో పుసాల అగ్నికామలి యయ్యెను. రెండు అగ్ని నాద్య యంత్రము లచ్చటకుపోయెను. గాని కోసెలలోనికేసులకు మార్గమునగానలేక ఊరకయొండవలసివచ్చెను. కోసెలలోనుండు పూజార్లు మన్నననారే యగ్ని నార్చివేసిరి. మట్టుకలకుగూడ వ్యాపింపకుండజేసిరి.

కీ|| శే|| ఆర్. పరినియండి మొదలియాయగారు:— విరగత శనివారము నాకు కండియార్వేటలో తమ స్వంతగృహము 'ఎలసి' విలాసమున పరమపదించిరి. వీరి వయసు 74 ఏండ్లు. వీరు పట్టుబట్టల వర్తకులు.

వాయిద్య పరికరముల ప్రదర్శనము గానీ వాయిద్య పరికరముల ప్రదర్శనము కై ప్రవయవన సంఘమునందు ఎస్పీసేడులో రేపు సాయంకాలము 5-30 గం|| ప్రారంభమగును. వ్యా. రామేశం వంటలు గారు ప్రారంభోత్సవము జరిపెదరు. శనివారం ఆదివారం ఉదయ 8-30 నుండి సాయంకాలము 7-30 వరకు ప్రదర్శనము తెరచియుండును. టిక్కెటు 2 అణాలు.

విన్నపము

శ్రీ దత్తా విలాసమునందు జరిగిన వాతావృత్తి వివాహమునకు దయచేసి సహావరణ సాక్షిర్యమింది వివాహమునకు భద్ర ప్రదముగ జరిగిన మహాసముల కందరమును కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నాను. వివాహమునకు శ్రమచేసి దయచేసిన వండితులకు కీర్తనానమలకును, గాయకలకును, కాపులకును బహుమతులకును వివిధజనులకును సాగర సౌకర్యములకు గర్వింపకలసంగులకు మన్నింప వేడుచున్నాను. వివాహకార్యములందు వారి శక్తికలదిని సహాయముచేసి కార్యభారమును వారి స్వంతకార్యమును వలెన, నిర్విఘ్నముగను పరమేశ్వర యానో నిగ్రహించిన సకల జనులకు కృతజ్ఞతను తెలుపుచు భగవదనుగ్రహము గలుగుటకు వేడుచున్నాను. ఈ కుభకార్యమునకు సంబంధించిన సకలజనులకును ప్రత్యేకముగను కృతజ్ఞతను తెలుపుట సాధ్యముగాదు. సోదరి సోదరులందరును నాన్ని పమును మన్నించి యనుగ్రహించెదరుగాక!

విధేయుడు, కా. నాగేశ్వరరావు.

నైమను సంఘము

కార్యక్రమమునందు మార్పు కలకత్తా, మే 24:— నైమను సంఘమునందు 1924 ఇండియాను కార్యక్రమము ఆక్టోబరులో కార్యక్రమమును మార్పుచేసెదరు. టిక్కెట్ల మార్పుని ముఖ్యవిషయముల వారి రెండుటకు ప్రాప్తము రాష్ట్రములలో సంచారము జేయవలెను. రాష్ట్రములందరి ప్రభుత్వప్రాయము స్పష్టముగా తెలిసికొనుట కిట్లు జేయుదురని ఇంగ్లీషును సిన్హాలిలో రిజిస్ట్రారులు. (ప్రీ ప్రెస్)

కలకత్తాలో 22-వ తేదీన కార్యమునందు సభ్యుల గారి ఆధ్వర్యమున రాజాప్రతాప జయంత్యుత్సవము జరిగెను.

బాధ్యత ప్రబోధము

నాయకుల ధైర్యవాక్యములు

బాధ్యత, మే 22:—బాధ్యత సత్యగ్రహణము ప్రచారకోర్కెగా యీ క్రొంది సమాచారమును తిలకిస్తూ గానం చేయి:—

శ్రీయుత జయరామదాసుగారు వారి యనుచరులను గతరాత్రి మోటారుమీద గ్రామములలో సంచారముచేయుచూ వచ్చిరి. కంటాళి గ్రామమునకు వచ్చి ఎద్దుబండిలో జప్తు చేయబడిన సామానులనుబట్టి ఆబండి లాగుటకు ఎద్దులు లేక పోవుటకు పరాసులచే లాగబడుచుండెను. ఆబండినెండు కాపు దలగా పోలీసువారు ఉండిరి.

కంటాళి గ్రామమున నొక గొప్పబహిరంగసభ జరిగెను.

జయరామదాసుగారు ఉపన్యసిండుచు నిట్లు చెప్పిరి.

ఈ బాధ్యత సత్యగ్రహణములో యునిడియున్న ధర్మ సూత్రము కులభేదగ్రాహ్యమై యున్నది.

అధర్మసూత్రమేదనగా ప్రజలయిష్టములేక పన్నులు పూయించేయగూడదు. కాని గవర్న మెంటువారు యాచిన్న విషయమునకు చెందిన తగాదానుపించి రాధాంతముచేయుచున్నారు. కారణమేమనగా గవర్న మెంటువారి గుండెలో రా యుచున్నది. ఈబాధ్యత తాలూకాలోని ప్రజల ప్రతిజ్ఞ నెరవేరినయెడల దేశములోని యితరప్రాంతముల రైతులకూడ ఇదేసదరిని మరల ధైర్యముతో అవలంబించి గవర్న మెంటువారికి మరల బిత్తికొకగజేయదురు. బాతీయ తిరుగబాటుగా పరిణమింపను అని గవర్న మెంటువారు భయపడి యీ స్వల్ప బాధను బ్రహ్మరాక్షసిగాచేసిరి.

మీరు అధర్మమునకు దోసిలాగి సాగిల బడరాదు. ధర్మమైనదానికొరకై శ్రీరామ దండ్యవాసనునభవించినదిని ఎంతటికష్టములైనను ధీరత్వముతో సహించవలెను.

ప్రభుత్వమువారి అధర్మసత్త్వాపూనులు దుర్బలత్వము, నోందుచున్నది. గవర్న మెంటువారి జప్తు పనులకై వసిన పరాసులు దొంగతనములు సాగించి చెరసాలలలో బంధింపబడుచున్నారు.

ఎద్దులు లాగవలసిన బండ్లను పొట్టుకూటికై నిగ్గునాటిన పూతులే యీడ్చుచున్నారు.

ఇతరులు వారిని చూచి పోలనచేయుచుండగా వారు మొగముచూచు చేసికొనుచున్నారు.

గవర్న మెంటు నవుకరి చేయదలంపిన వారికి అట్లు చేయకవిధితదు. మీరు రైతులు స్వతంత్రజీవనము. మీకు మీధూనపతులు అస్తికాదు.

మీపాస్త్రకాలము మీ కాయకష్టము మీకు సిగ్గుమైన అస్తి.

మీరు రాట్నములను తిప్పి ఎచ్చటనైనను కుఖిరసము చేయగలరు.

మీరు యానత్తు గుజరాతు రాష్ట్రమునకు వస్త్రముల నిచ్చి దేశమునకంతయు మార్గదర్శకునిదురు.

పరాసులు ఇటీవల ఇండ్ల తలుపులు బ్రదుకొట్టి లోన ప్రవేశించుచున్నారు. ఎద్దుబండ్లను జప్తుచేయుచున్నారు. కనుక మీరు మీ బండ్లవక్రములను ఉండదీసి నిరుపయోగముగా చేసి యుండుమి. మీ యిండ్లకు ద్వారబంధములను బాగుగా గడియలువేసి బంధించి యుండుమి. అప్పుడు గవర్న మెంటువారు తలుపులు బ్రదుకు గొట్టి తమ దౌర్జన్యతత్వమును పూర్తిగా నెల్లడించుట కవకాశ మేర్పడును. గవర్న మెంటువారు కులభేదముగా పట్టుకొని జప్తు చేయుటకు పీలగునట్లుగా మీసామగ్నిని బయట పారవేసి యుంచకద్దు.

గవర్న మెంటు నవుకర్లు మీకు బోధించెడి మాటలను నమ్మనలదు. వారు మీకు పిరికిమందును పోసెదను.

గ్రామస్థులు యీ యాద్యములను తమకు తోచిన ప్రవర్తన చేయవలయును. చేయవలెనని కోరగా సభలో రు 95/10 పనులయ్యెను.

మాలానా షాకతాలీగారు బాధ్యతా విచ్ఛేదిని

బాధ్యత, మే 28:—మాలానా షాకతాలీగారు మీర సమామ్యును తెలూచిగారు కలిసి ఆసియా, వంకనేరు, సికాకు గ్రామములలో సంచారముచేసిరి. గ్రామములను ఆశీర్వాదములగుర్చి ప్రశ్నించి పరిస్థితులను తెలిసికొనిరి. తెలూకు గ్రామముకూడ వెళ్లిరి.

మహమ్మదీయులను హిందువులను కలిసి బికమత్వముతో యాయుధ్యమును సఫలము చేయవలసినదిగా షాకతాలీగారు హెచ్చరించిరి.

షాకతాలీగారు బాధ్యతా విచ్ఛేదిని సమాజముగిసిన వెనుక సుపన్యాసముచేసిరి. జప్తువ్వవహారముల కొరకై పరాసులను విచ్చలవిడిగా దేశముమీద వసలి పెట్టుట ప్రభుత్వదుర్మార్గ మని ఖండించిరి.

తెలూచిగారు కూడ సభలో ఉపన్యసించిరి. సానకమైన యీ తగాదాను గవర్న మెంటువారు తమ దౌర్జన్యమునెల్ల అభిలభారతసమస్యగా మార్చిరి.

సాల్వగాను గ్రామములో కూడ షాకతాలీగారు సభ చేసిరి. కారదాచేనుగారు షాకతాలీగారి కృతజ్ఞతాపదనము లిప్పించిరి.

షాకతాలీగారు నవాసారి గ్రామమునకు మోటారు మీద వెళ్లి రాత్రి ఎక్కువ సేనుబండిమీద బొంబాయికి వెళ్లిరి. సర్దార్ మంగళసింగు అను అకాలీ నాయకులు నేటి ఉదయం బాధ్యతా విచ్ఛేదిని సందర్శించుటకై వచ్చిరి.

(శ్రీరేవతు.)

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఖిద్దరు ఆడిటు

శ్రీయుత గొల్లపూడి శివారామకృష్ణగారు నిడదవోలు కివ లేదీని వచ్చిరి. కి కోటాలోండి అభిలభారత చరకా సంఘమును ఆడిటుచేసిరి. ఈనిడదవోలు ఖాదీదీబాను సెంటరుగా తీసుకొని తాడేపల్లిగూడెం కొవ్వొత్తు గ్రామములలో కొట్టును పెట్టుటకు శ్రీయుత కినివారపు సుబ్బారావుగారు యేర్పాటుచేయుచున్నారు.

గ్రామ పునర్నిర్మాణ సమితి

చెన్నపురిలో నాయకులందరు కలసి, యేర్పాటు చేసిన గ్రామపునర్నిర్మాణసమితిలో సభ్యులుగా చేరటమగుర్చి యీ సమితికార్యదర్శిగారు యీ జిల్లాలో శ్రీ కినివారపు సుబ్బారావుగారికి రసీదు బుక్కులను వగైరాలను పంపిరి.

శ్రీ సుబ్బారావుగారు మెంబర్లను చేర్చుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుల ఎన్నికలు

(1) భీమవరం తాలూకాబోర్డునకు గత వత్సరము ప్రెసి డెంటుగాయన్న శ్రీయుత దంతులూరి నారాయణరాజు గారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా మరల ఈనెలలో జరిగిన ఎన్నికలలో విజయమొందిరి. వీరు కాంగ్రెసు అదేశానుసారము వీరి అధ్యక్షత కి వత్సరము కాలములోను నిర్వహింతు రని ఆశ యము.

(2) తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డునకు శ్రీయుత కలిండిండి గంగరాజుగారు గెలుపొందిరి. వీరున్న కాంగ్రెసు అభ్యర్థులే.

(3) ఏ లాకు తాలూకా బోర్డు నకు శ్రీయుత బండాలియ్యన్న పంతులు గారు గెలుపొందిరి. వీరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు యిదివరలో వీరికాసారి యాబోర్డునకు అధ్యక్షత వహించి ఆతాలూకావారలచే మంచిపేరును సంపాదించినవారై యున్నారు. వీరు మరల ప్రెసిడెంటుగా అగుటలో ఆ తాలూకావాసు తెల్లరు సంతోషించుచున్నారు.

ఇంకను తిరుగు నరసాపురం తాలూకా బోర్డులకు ఎన్నికలు జరుగలేదు. నరసాపురమునకు యీనెల 25 లేదీనిన్ని తిరుగునకు జూన్ 1 వలేదీని జరుగును. యీరెండు బోర్డులకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులే తప్పక ఎన్నుకోబడవచ్చును.

శ్రీమచ్చిదానంద సరస్వతీయతీంద్రులవారి

109వ, వార్షిక జయంత్యుత్సవము

శ్రీమత్సరసాంస వరినాజకాచార్య వరేణ్యులను శ్రీరాజ్యతమత పునరుద్ధారకులను నగు శ్రీచిదానంద సరస్వతీ యతివరేణ్యులవారి 109వ వార్షిక జయంత్యుత్సవము.

విభవ, శ్రేష్ఠము! నవమి భావనాసరము, (27-5-28) లేదీయందు, కృష్ణాతీరం బెజవాడపురంబున 'శ్రీదీక్షితివలసం' అను మద్దపాఠాబ్జున మంచే జరిపించబడునుగాన, శ్రీమచ్చిదానండ్ సరస్వతీ యతీంద్రులవారి శిష్యప్రశిష్య పరంపరలోచేరి నవారందరు సకాలమునకు విచ్ఛేదములకును, రావీలులేనివారలు తమకును గృహంబునందు యథావిధి నానుసారము గురువులవారి జయంత్యుత్సవమును జరుపుటకు నికృతకృత్యులగుటను సంప్రార్థితులు. మాకుముఖ్యశిష్యవర్గములోచేరిన శ్రాతప్రవర్తకం వెంకట నానుమద్దీతద్యయమును, రామబ్రహ్మ రామకృష్ణదీక్షితులవారును, బొడ్డపాటి సూర్యప్రకాశ దీక్షితులవారును అష్టవిధి నీర వారమునకే విచ్ఛేది తగుసహాయమొనర్చుటకు మాఅభిలాష.

మఱియు బ్రహ్మశ్రీ కాలిపాక అప్పారావుపంతులు, బొడ్డపాటి సూర్యప్రకాశదీక్షితులు, తుళ్లపాటి వెంకటాచల పతిరావుగారు సహాధికారి అభీసరు నెల్లూరు, వీరు స్వధర్మ విద్యాపీఠ భవననిర్మాణమునకు తగుసహాయమొనర్చు దృఢసంకల్పముతోనున్నారు గాన వారికి తగుప్రోత్సాహము పరమేశ్వరుడు కలగజేయుగాక.

బెజవాడ

చిదానందాశ్రమం, 22-5-28.

స్వధర్మపవర్తకులు

శ్రీదీక్షితిప్రశిష్యులు

శ్రీ జై ము! కోటిశ్వరదీక్షితులు.

భారతీయ గాన ప్రాచీనత

రివరెండు పాస్టేగారి ఉపన్యాసము

వాద్యవిశేషముల ప్రదర్శనము

విదేశీయులయొక్క భారతీయ గానకళయందు విశేషపరిశ్రమ మొనరించి మిగుల శ్రద్ధవహించుచు, గానకళోద్ధరణమున కపారసాయ మొనరించుచున్న రివరెండు పాస్టేగారు నిన్నటి సాయంత్రము చన్నపురి యజ్ఞవజన క్రయస్తవ సంఘ భవనముందు మాజిబిలాంపరు సహాయముతో ఉపన్యాసమును గావించిరి. గౌ|| జి. ఏ. నలేశుగారు సభ కధ్యక్షతవహించిరి. ప్రథమమున ఉపన్యాసముల భారతీయ కళావిజ్ఞానముల ప్రాచీనతను ఉత్కృష్టతను గురించి ముచ్చటించుచు అనేక కళలందు భారతదేశ వితరదేశములకు నాయకముజేయి, గురుపీఠము వహించియుండెననియు, అందు భారతీయ గానకళ చాలా ప్రధానమును సనాతనముననియు, అట్టికళను పునరుద్ధరించి దేశీయగానమందు శ్రద్ధ ముగింపవలెనని పల్కిరి.

అసంతోషము ఉపన్యాసము అనాడిమండియు భారత వర్తమన నువ్రడియులై, వివిధప్రాంతములందును, వేర్వేరు తెగలవారిచేత నుపయోగింపబడుచుండెడి వాద్యవిశేషముల ననేకముల ప్రదర్శించి ఈ వాద్యసాధనముల ననేకముగ విదేశీయులనుకరించి యున్నటుల దృష్టాంతములు కలవని నుడివరి. డమరుకము మొదలుకొని, బాకాలు, కొమ్ములు, కంఠము, జోం, సన్నాయి, నాగస్వరము, ఓరేరుబా, ఫిడెలు, సారంగి, వీణవర్కగల పదుద్రులుగల సగీతవాద్య సాధనముల మావెట్టి అందు వీరి, తమలా మొదలగు వాద్యములయొక్క ఉత్కృష్టతను, వివరించిరి. ప్రపంచమున దేశవాద్యులందును సాధ్యముగాని సరిగమపధనియను సప్త స్వరములను భారతీయుల తమలానుచు పలికింపనగుననిరి.

ఉత్తర హిందూస్థానముందు తంత్రవాద్యమును దక్షిణ దేశమునందు కంఠే అత్యధికముగ నున్నది. వీరగానమందు మొనూరు సుస్థాన విద్యానుజను, కీర్తిశ్రేష్ఠులైన వీరి శేషన్న గారకపమానప్రఖ్యాతి గాంచియుండిరి. ఈ విద్యయందు వీరదీప్తియులై వీమపెట్టింది భిక్షుగ నుండెను. నృద్ధాప్య మానహిం, శరీర పాటవము తగ్గిన స్థితియందును వీరు కలకత్రాయందు సభ జరిపివుచు రాత్రి రింగింటులమొదలు ఉపకాలమువరకు సభ్యులను తమ యసమాన విద్యాకాశలముచే, సమ్మోహితుల గావించి యుండిరి. దక్షిణ దేశగానకళ యందు వారి పాండిత్య ప్రకృత వర్ణనాతీతము. నేనీ భారతీయ గానకళయందు శ్రద్ధవహించి కొంత ప్రశ్రమచేయుచు కి. శే. శేషన్నగారే బాధ్యులననెను. వారి మరణము దక్షిణ భారత గానమునకును భారతదేశమునంతటికిని పూరింపబాలని ఆపారసవ్యమును వాటిల్ల జేసినది అనిరి. పిదప ఉపన్యాసకులు వంగదేశము మొదలగు దేశములందు పాటకజనులు సమాసాముఖగ జేరి గావించు సంకీర్తనమును, గీతములగుర్చి నుడువుచుటాగురు కవిసంగ్రహదీ గ్రామవాసుల గీతములనుండిమనోజ్ఞ ములగుకొన్ని మట్టులను, రాగ విశేషముల గ్రహించి తమ గీతములను వాని ననుసరించి రాగతాళముల సమహర్షిరిరి.

పిమ్మట పాస్టేగారు వివిధ రాగములను సంబంధించిన రాజపుత్ర చిత్రములను ప్రదర్శించుచు ఆయా చిత్రములయందు దివిడియున్న ఆయా రాగము భావము రూర్పిష్ట ప్రయోగవివరించిరి. శేదారగాళ చిత్రమును ప్రదర్శించి ఈ చిత్రమందిమిడియున్న భావము అనంతసౌఖ్య ప్రదమును సుతుష్టాంతరంగమనిరి. సారంగరాగముయొక్క చిత్రమును సవ్యయును మాయయును భావముగలదనిరి. మంతరిరాగముందు నూతనాశ్రయమును, నవ్యభావోదయమును, ఆనాజేరి చిత్రమునందు భక్తిపారసశ్యమును ప్రబోధితులై యున్నవని పల్కిరి.

అధ్యక్షులు

గౌ|| జి. ఏ. నలేశుగారు ఉపన్యాసకులను రివరెండు పాస్టేగారికి కృతజ్ఞతాపూర్వకపదనము లిప్పించుచు భారతీయులమై జన్మించి, భారతీయ సాంప్రదాయముల నవలంబించుచు స్వదేశకళావిజ్ఞానవిషయములందు శ్రద్ధవహించబాలమికి సిగ్గుజెందవలెననియు, విదేశజాతైన పాస్టేగారు భారతీయ గానకళయందునేక సంవత్సరములుగ అవతీమితమును కృషియొనర్చి, దేశీయులకు మహాపకృతిగావించుచున్నారనియు, భారత కళోద్ధరణకీలకంబైన ఉత్తమమనవేషను మరొకరు గావించ బాలరినియు పల్కిరి.

శ్రీ. సాంబమూర్తి ఆయ్యరుగారు అధ్యక్షులకు ఉపన్యాసకులకు వందనములప్పించుచు పాస్టేగారి మహనీయులంక కొందరు బయల్పెడలిన భారతగానకళ సర్వాంగపరిపూర్ణమై పరిలగలదని పల్కిరి.

పిదప సభ ముగింపబడెను.

సహకారము చేయుటకు కారణములు

అల్పసంఖ్యాకులగు హిందువుల హక్కులను
గమనించుటకు

రాజా నరేంద్రుని ప్రకటన

సర్వత్రా సహకారముతో నరేంద్రనాథుగారు హిందూ మహాసభకు వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించిరి ముందేగారు చెప్పినవిషయములను ఖండించుచు నరేంద్రనాథుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

మహాసభవారు నన్ను వదలుకొనివారని చెప్పుట సత్యమునకు విరుద్ధము. హిందువుల మంచి కష్టలకు సంబంధించినంత వరకు వారు నన్ను ఆగ్రహించియున్నారనియు, సర్వత్రా సహకారము వారు చేయుచున్నవనియు నేను విశ్వాసమును చేయుచున్నాను. సర్వత్రా సహకారమునకు సంఘము వచ్చుచున్నదని రాజ్యాంగ ప్రకారమును తయారు చేయుచున్నాను. వారు సాక్షులను పెట్టుట లేదు. తమ కష్టముల న్యాయమున దూకుచున్నందున మహాసభ చేయుటలేదు. నేను కల్లిమోతర సహిష్ణునను హిందువుల విషయమై సంఘము పెట్టుట పెట్టుట కొక విధానము తయారుచేయుచున్నాను. ఎవరైనను, ఎవరైనను న్యాయవాదియైనను నేను కష్ట విషయములపై అడ్డు ప్రశ్నలను వేయ నున్నాను.

భారతదేశములో నన్ని చోట్ల హిందువులు అధికసంఖ్యాకులనియు, వహమ్యుద్దీయలు అల్పసంఖ్యాకులనియు తలచుటచే చాల ప్రకారము గలగుచున్నది. ఈవిషయమై భ్రమను తొలగించుటయే. అల్పసంఖ్యాకులగు హిందువుల హక్కులను గరించి, యితర సంఘములు తమ హక్కులను చెప్పుకొన్నట్లు మనము చెప్పుకొనవలెను. ఇట్లు హిందువుల హక్కులను గమనించకపోయినందున స్వాతంత్ర్యమునకు నేమియు లాభము లేదనియు, అల్పసంఖ్యాకులగు హిందువులు మహామ్యుద్దీయలను అజన్మపర్యంతము బానిసలయ్యెదరనియు, ఇతరమతములలోని అల్పసంఖ్యాకులకు నేమిటి చాల ముఖ్యమగుదనియు నేను విశ్వాసముచేయుచున్నాను. నావిన్నపము ప్రకటింపబడునంతకు ప్రజలు ఖచ్చితమందనము గడంగకయదు గాక!

అత డిట్లు ముగించుచున్నాడు. హిందూహిందువుల సాయమున నితర మతములలోని అల్పసంఖ్యాకులను సోకవిధానమున కనగొని తగినదలను పరిష్కారము చేసికొనటకు సావకాశములు గలవు.

హర్షపారకగారి ఉన్నత ప్రలాపములు

భారతీయు లందరికి కోపము గలుగుట

కలకత్తా, మే 23:—నైట్స్ ప్రకారములో సభ్యుడగు హర్షపారకగారు తాతలను నిందించుచున్న అగ్రహము చూపుచు ఇండియన్ ఛేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ సంఘమువారు భారతప్రభుత్వమునకు తలదాచుకొన్నారు. తాతలు మూలీలవిషయమై చాలదయయు వాత్సల్యమును గలిగియుండునని వారు తెల్పుచున్నారు. (ఆ. ప్రెస్.)

హర్షపారకగారి ప్రలాపములను, దానివలన నేర్పడిన పరిస్థితులనుగరించి చర్చించు మోడీగారు, బాధ్యతయు, వివేకమును, రాజనీతియు ప్రకటింపవలసిన నైట్స్ సంఘసభ్యుడగు హర్షపారకగారు యిట్టి అసంబద్ధ ప్రలాపముల జేయుట సంభవము కాదనిరి. పైగా అత డీవిషయమై యేమియు నెరుగడు. దీనివలన నతడు సంఘములో సభ్యుడుగా నిండుటకు తగినది లేదనిపడుచున్నది.

ఇతని మాటలవలన అంగదేశములో పరిస్థితులు మనకు తెలియగలవు. కొంతకాలమునుండి భారత పరిస్థితులు, వచ్చిన దేశములలో, ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమమునకు హానికరము లని కొందరు తలచుచుండిరి. స్వదేశమున పరిస్థితులు గమనించువలసినవారు, భారతదేశపరిస్థితులను గమనించుటకు వచ్చుచున్నారు వీరి యుద్ధోపేషా ఆందోళన తెలియును. అప్పుడప్పుడు కొందరు సత్యక్రియలు వచ్చెదరు. కాని తరుచు యిట్టివారే వచ్చుచున్నారు. భారత పరిస్థితుల యభివృద్ధిని నిరోధించువారితో హర్షపారకగారు చేరినారు. భారతదేశ సమస్యల విషయమై గూడ యిట్టి నిష్పాక్షిక బుద్ధియే విధుమానిరేని, మార్క్సిస్టులగు వారి యభిప్రాయములను తేలికపడుచునకు విక్రమించుచున్నాడని నేను నమ్మించుచున్నాను. ఈ సభ్యుని నింతవరకు బర్మిన్ హాడ్ ప్రభుత్వముగూడ రోతొప్పుటయినను సందియము లేదు. (ప్రీ. ప్రెస్.)

హిందూ, మే 23:—హిందూ యజమానుల సహకారములు పెరుగుచున్న పారకగారి వంటి బాధ్యత గల వారిట్లుచేయుట తగినదియు, దీనివలన భారతదేశములోని పెట్టుబడిదారులలో బాధితమైన వ్యక్తులకు వృద్ధిగననియు ఇదివరకు అంగ్లేయులకును, భారతీయ పరిశ్రామకులకును అన్యోన్యతయుండెనుగాని ముందట్టి స్థితియుండవలసియు చెప్పెను. (ప్రీ. ప్రెస్.)

జోషీగారి ప్రకటన

అఖిల భారత ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు జోషీగారు చేసిన ప్రకటనలో భారత దేశములోని పెట్టుబడిదారులలో బాధితమయ్యు గల అంగ్లేయులనియు, అతని పదవి మంచిదికాదనియు, చెప్పెను. మరియు భారత కార్మికులు నైట్స్ సంఘమునకు వ్యతిరేకముగాలేదని హర్షపారకగారు చెప్పిన దానివలన ఖండించెను. అఖిల భారత ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ తోపాటు బహిష్కారమును కొనసాగించుటకు నిశ్చయించినది. దానికి సంబంధించిన ఒక్క సంఘమైనను వ్యతిరేకాభిప్రాయమును నూచించలేదు. (ఆ. ప్రెస్.)

ఆంధ్రాసు మహర్షియభిప్రాయము

మహర్షి, మే 24:—హర్షపారక తాత తగాదా విషయమై ప్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు ఆంధ్రాస్ మహాశయు డిట్లుచెప్పెను.

తాతకంపెనీల విషయమును, ముఖ్యముగా జమీన్దార్లు రూపలో 80,000 పనివాండ్రు పనియొనగనుచున్న విశ్వస్థిలో కంపెనీవిషయమై బాగుగా తెలిసినవాడగుటచే, హర్షపారకగారు చెప్పినమాటలలో సత్యమేమియులేదని తలచుచున్నాను. ఈ నిందావాక్యములు తత్తము ఉపసంహరించుకొనదగినవి. కీర్తిశేషులగు ఆర్. డి. తాతా, రత్న తాతా గారంతయు పరులలో, ధార్మికులలో పనివాడు, వాచచ్చిపోయినప్పుడు ప్రకటించిన భావముల వలన తెలిసికొనదగినవి. జమీన్దార్ల పురములలో బాతీయ పరిశ్రమ నుష్టాపించి పోషించుచున్న తాతాలపై హర్షపారకగారిట్టి దుర్భావలను పలుకుట యేమాత్రము సంభవముగాలేదు. (ప్రీ. ప్రెస్.)

హర్షపారకగారు సైమన్ సంఘములో నుండరు
ఫార్వర్డు పత్రికకు వచ్చిన కేబిల్ వార్తలో, హర్షపారకగారిపై నేను పెట్టిపాడుకొన నతడు సైమన్ సంఘములో నుండరని రుద్ధివార్త తెలియుచున్నది.

తొండలను చంపకూడదు

ప్రభుత్వపు టుత్తరువు

కలకత్తా, మే 24:—ప్రభుత్వమువారు తొండలను చంపకూడదని ఆజ్ఞాపించుటచే, ఒక గొప్ప పరిశ్రమ నాశము జెందునని కలకత్తా వర్తకులు ఆందోళన పడుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారికి వారు అడ్డీ పెట్టుచున్నారు. (ప్రీ. ప్రెస్.)

300 పనివారు రాజీనామాలుచెప్పట

తిరువనాంతల, మే 24:—కొంతమంది పనివారిని తీసి వేసిననీ ఏకైకము ప్రకటనగావించిన తరువాత 300 పనివారు రాజీనామాలు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రెస్.)

వంగదేశమున కరువు

ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన

దార్జిలింగ్, మే 23:—బెంగాల్ ప్రభుత్వ ప్రకటన యిట్లున్నది. పోయిన సంవత్సరము కచ్చిము, ఉత్తరవంగమున వానలు తక్కువై బర్మాన్, బాంకురా, విర్ భమ్, నాడియా, ముర్షిదాబాద్, రాజ్ శే, దినజ్ పూర్, జిల్లాలలో కరువు కలిగినది. ప్రజలవదుచున్న కష్టములను నివారించుటకు ప్రభుత్వమువారు అన్నిప్రయత్నములను చేసిరి. వ్యవసాయపు పనులు లేనివారికి పనులు కల్పింపబడెను. రైల్వే, ఇంజనీ అధికారులుగూడ చాల సాయము చేసిరి. బిర్మం, ముర్షిదాబాదులో కరువు మెప్పుగా ను విక్ కోల్ ప్రకారము సహాయమునకై సంస్థ లేర్పాటు చేయబడెను. ప్రజలకుగూడ చాల స్వయంసహాయముచేసికొనిరి. వ్యవసాయదారులకు అప్పులు కావలసినవచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వము వారు 2 లక్షల రూపాయలదాకా సాయము చేసిరి. 20,000 రూపాయలదాకా దానము చేయబడెను. ఇంతవరకు సాయము కోరిన వారికెల్లా ప్రభుత్వమువారు సాయముచేసిపాడు. ఇక ముందుగూడ సాయము చేయవలయు, ఇట్టివల పడినవానిని కొంచెము మేలుచేసినవి. (ఆ. ప్రెస్.)

వాతావరణస్థితి

1928 సంవత్సరము మే 24 వ తేది గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో గరిష్ఠ వర్షము	సాధారణవర్షమునకు పోలిక
గోపాల్ పూర్	88	81	...	4.4	+ 2.2
కాళిచక్రవర్తి	92	85	...	2.4	+ 0.1
కాకినాడ	109	85	...	1.7	+ 0.4
నల్గొండ	109	85	...	4.7	+ 2.1
కర్నూలు	107	80	...	0.8	- 0.5
బళ్లారి	104	79	...	1.0	- 1.1
అనంతపురం	3.3	+ 1.2
కడప	109	85	...	2.9	+ 1.3
నెల్లూరు	110	84	...	0	- 1.9
మద్రాసు	101	94	...	0.1	- 1.2
కడపూరు	103	84	...	0.6	- 0.6
శ్రీహరి	108	77	0.7	6.5	+ 0.5
కోయంబూరు	97	75	...	2.7	- 0.6
తిరుచనాపల్లి	103	88	...	3.4	- 0.6
నాగపట్టణము	97	81	...	2.1	+ 0.2
మధురై	102	91	...	2.5	- 0.9
పొంబే	89	78	...	0.2	- 2.1
తిరునల్వేలి	1.9	- 1.9
తిరుచెండూరు	83	81	...	6.3	- 3.8
కాచిక్	92	73	1.2	9.9	- 3.1
కాళిచక్ర	98	77	0.6	5.5	- 3.3
మంగళూరు	92	88	...	4.4	+ 0.1
రెంగుళూరు	95	71	0.1	2.7	- 1.7
మొర్రాజ్	91	67	...	4.4	- 1.7
కొడైకనాల్	76	57	...	10.0	+ 1.0
మహారా	77	60	...	2.7*	

సర్గాళలు:—విశాఖపట్నములో తుంపరబడెను వగటివేడిమి 109 డిగ్రీలు, రాత్రివేడిమి 2 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—అకసము నిర్మలముగ నున్నది. వగటివేడిమి 2 మొదలు 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో నిన్న 109 డిగ్రీలు ఎండ గానెను.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో తుంపరబడెను. కడపలో గూర్ 4 నెల్లూరులో 5 వగటివేడిమి ఎక్కువ. నెల్లూరులో నిన్న 110 డిగ్రీలు ఎండగానెను, రాత్రివేడిమి 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యర్, మహావాతావరణాధ్యక్షుడు.

లక్ష్మీలో క్రొత్తక నొక క్రొత్తకత్రిక స్థాపించుటకు మహావాతావరణాధ్యక్షుడు, రాజా నవాబు అలిగారు యత్నించుచున్నారు. మహమ్మదీయులు పలువురు తోడ్పడుచున్నారు.

నోటీసు

కడపతాలూకా మెరుమాడు గ్రామము మాలెనాటి శ్రీరాములుకెట్టి అనునతడు కడప గ్రామము కాపురముగా నుండిన తనకేమిట్లు వెంకటవల్లియ్య అనునతని పైన 12-24 తేదిన విక్రయించి యిచ్చిన ప్రాంతము పైన 1016-0-0 లకు కడప డిస్ట్రిక్టు మునపరు కల్లూరు వానా దాఖలుచేయు బడి సదరు దావా అసలు నెం 918/27 చురుగా పడి సదరు తన కమర్ల వెంకటసుబ్బయ్య హాజరున 8.6-28 తేదీ వాయిదా వేయబడియున్నది. అట్లు హాజరకానియెడల అతనికి గృహహాజరచేసి దావా ప్రసక్త చేయబడునని తెలియజేయవలెను.

కడప } సి. శ్రీనివాసరావు, నాదనకెట్టి

సామ్రాజ్య సమస్య

శ్రీకృష్ణ

కాలనీయ విషయమున డాక్టరు నార్మన్ లీసుగారు విశేష పరిజ్ఞానము గలవారు. మే మానపు "సోషలిస్టు రివ్యూ" పత్రికలో "సామ్రాజ్య సమస్య" అను కీర్తిక క్రింద వ్రాసిన వ్యాసము ముఖ్యముగ పరిపదగియున్నది. స్వపరిపాలనము ననుభవించు కాలనీల పట్ల ఎటుల మెలగవలయునో, లేబరుపక్షమువారిదివరకే వెల్లడిజేసి యున్నారు. ఆ విషయమున వీరికిని కన్సర్వేటివులకును ఎట్టి భేద ముండజాలదు. కాని, స్వపరిపాలనము ననుభవించని క్రొను కాలనీలు, డిపెండెంసీల పట్ల ఏ తెలుల మెలగవలయునను ప్రశ్న గలదు. లేబరుపక్షమువారు పరిపాలనమునందున్న కొలది కాలములో వీరు పరాధీన దేశముల పట్ల ఎట్టి విశాలభావము జూపరయిరి. కన్సర్వేటివుల పరిపాలనమునకును లేబరు పరిపాలనమునకును ఎట్టి తారతమ్యము కనుపింపదయ్యెను. అప్పుడు తమకు పక్ష బలములేదని, లేబరు ప్రభుత్వమువారు సాకుజెప్ప మొదలిడిరి. ఇకముందును, లేబరుపక్షమువారు ప్రబలులై, ప్రభుత్వాధికారమును వహించుచో, పరాధీన దేశముల నుద్ధరించెదరా? వీనికి స్వపరిపాలనము నొసగెదరా? లేబరుపక్షమువారు లగు మాక్స్ నాల్డుగారు, హిందూ దేశమునకు అధినివేశ రాజ్యాస్వాతంత్ర్యము ప్రసాదించబడు నని చెలిపిన విషయము నాధారముజేసికొని, న్యాయించియా పత్రిక సంతసించుచున్నది.

కాని ఈపత్రిక కనుగొనిన యభిప్రాయములు మాక్స్ నాల్డుగారిపై సమాత్రము విశ్వాసమును జూపుటలేదు. డి. బి. ఆరోగ్యస్వామిమొదలిగారు గూడ సైమనుకమిషను నియామకము ఇట్టియూహకు విరుద్ధముగ నున్నదని తలచుచున్నారు. కాంగ్రెసుప్రముఖులు ఇట్టివాగ్దానములపై నాధారపడ జాలరు. స్వయంనిర్ణయసిద్ధాంతము నామోదించిన లేబరుపక్షమువారే, సైమనుకమిషనుకు తోడ్పడిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము క్షేత్రసామ్రాజ్యముగ నున్నది. దీనియందు రంగజాతులవారినంఖ్య మిక్కుటమయినను, వారి కెట్టిహక్కులు లేకయున్నవి. లేబరుప్రభుత్వమువారిట్టివారియెడ నెటుల ప్రవర్తించవలయునో, నార్మన్ లీసుగారు చర్చించిరి. రంగజాతులకు స్వపరిపాలనమిచ్చి, లేబరు ప్రభుత్వమువారి తేలికపాటిగూడ దను ప్రశ్న నడుగుచున్నారట. ఇది సాధ్యపడదని డాక్టరు లీసుగారి తలంపు. కెనియాలో కిక్యాజాతివారు గలరు. వీరిలో సంఘభావము లేదనియు, వీరినుండి నియమించబడిన యుద్యోగులు నిరంకుశులుగ ప్రవర్తించుచున్నారనియు, లీసుగారు నిందమోపుచున్నారు.

వీరిలోని విద్యాధికులకు జనసామాన్యమున పలుకుబడి లేదట. హిందూ దేశములోవలె, కెనియాలో గూడ విద్యాధికులకును, జనసామాన్యమునకును ఎడబాటు గలదని విమర్శకులు చెలుపుచున్నారు. కెనియా ప్రజలపట్ల సానుభూతిగల లుగార్డుప్రభువు గారే, ఆఫ్రికావాసులు పరుల యధికారముక్రింద నున్నగాని బాగుపడరని చెప్పుచున్నారు. వీరిని బెంగాలీలుగ తయారుజేయగూడదని కోరుచున్నారు.

అందుకని ఇంగ్లీషు విద్యను ఆఫ్రికాదేశములలో వ్యాపింపజేయగూడదని ఉత్తరువుజేసిరి. ఇండియాలో జరిగిన పౌరబాటును, బ్రిటిషువారు ఆఫ్రికాలో గావింపదలపెట్టలేదు. లేబరుపక్షమువారు ప్రభుత్వముగ నేర్పడినను, రాజకీయాధికారమును పొందదగిన నేటిపునాయకులు లేరని, డాక్టరు లీసుగారు తలచుచున్నారు. బ్రిటిషు పశ్చిమాఫ్రికాలో నేటిపు అధికారులు నిరంకుశులట. అట్టివారిచేతికి అధికారమును ఒప్పించుచో, జనసామాన్యమునకు దీరని నష్టము సంభవించునట. అందుచే, తెల్లవారి అధికారమునే లేబరుపక్షమువారును కొనసాగింపవలసి వచ్చును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నిరంకుశ సామ్రాజ్యమని, విదేశీయులనుట మామూలయినను, అది పౌరబాటుని, డాక్టరు లీసుగారి తలంపు. రంగజాతులవారు స్వపరిపాలనమును నిర్వహించుటకు వలయు నర్హతను సంపాదించువరకు, పార్లమెంటు సభవారు వీరి కెట్టి అధికారము నిచ్చినను ద్రోహమే యగునట. ప్రజల కిందువలన న్యాయముగలుగదట. పరాధీన దేశములలో పెక్కింటికి స్వపరిపాలనము నొసగగూడదనుట కిది ప్రబలహేతువని, డాక్టరుగారు నిరూపించుచున్నారు. ఇందలి ప్రజలకు శిక్షణ గలపుచో బనికవత్తురని మాత్రము డాక్టరు లీసుగారు అంగీకరించుచున్నను, ప్రస్తుత నమయమున స్వపరిపాలనమును పొందదగిన భాగములు వీరికి గనుపించుటలేదు.

అటులగచో బ్రిటిషు లేబరుపక్ష కర్తవ్యమేమి? పరాధీన దేశములన్నిటిలో ప్రజలకు స్వపరిపాలనమునందు నుశిక్షణ నొసగవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. వీనికి మార్గమేమి? లేబరుపక్ష నాయకులు, ఇక్కడి ప్రజలకు సోషలిస్టు పద్ధతులను నేర్పుట అపాయకరమగు ననియు, లీసుగారి తలంపు. వీనిని యూరపియను దేశములవారు మాత్రమే యవలంబింపవలయుగాబోలు! ఇంతవరకు సామ్రాజ్యనిర్వాహకులెవరు పరాధీనజాతులకు స్వపరిపాలనమునందు శిష్యులొనగి, ఆభాగములను పిమ్మట విడిచిపెట్టెదమని తెలిపియుండలేదు. ఇటుల జెప్పట ఎంతగొప్ప యనిపించికొనినను, మిగుల సపాయకరమగునని యని, డాక్టరు లీసుగారు భావించుచున్నారు. ఏలన, నిటుల గావింపుచో వీనియందలి యూరపియను ప్రజలు అసంతృప్తులై పోరాటమునకు దిగెదరట. లేబరుప్రభుత్వమువారు తాము పశుబలము నుపయోగింపమని ముందుగ జెప్పచో, ఆసియా ఆఫ్రికాలో అల్లరులు జరుగునట. నల్ల ప్రజలకు తెల్లవారిలో సమానముగ హక్కుల నిచ్చుట నేర్పమని బ్రిటిషు ధనికులు భావించురట. ఇట్టి నందర్భములలో లేబరుప్రభుత్వము ముందుగ జేయదగినపని యేమి? డాక్టరు నార్మన్ లీసుగారి యుద్దేశ్యము ప్రకారము ఒకటి రెండు రాయలు

కమిషనులను నియమించి, వానికి నిర్ణీతమగు నమస్యలను విచారించుట కధికారమియవలయునట. కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వము నియమించు రాయల్ కమిషనులకును, లేబరు ప్రభుత్వము నియమించు రాయల్ కమిషనులకును భేదమేమి గలదని యడుగ వచ్చును.

డాక్టరు నార్మన్ లీసుగారు రొక్కభేదమును జూపుచున్నారు. ఆఫ్రికాలో నిపుడు విచారణసలు పుచున్న రాయల్ కమిషనువారు తెల్లజాతులను బ్రిటీషుధర్మనిర్వహణమున కెటుల ప్రేరేపింపవలయునో, విచారించుచున్నారు. కాని సోషలిస్టు రాయల్ కమిషనువారు రటుగాక, పరాధీన దేశములలో రంగుభేదమును జాతిభేదమును ఎటుల తొలగింపవలయునో, తెల్లవారిశతమందున్న పరిపాలనాధికారమును స్వదేశీయుల కెటుల సంక్రమింపజేయవలయునో విచారించెదరట. డాక్టరు లీసుగారు చెలిపిన ఆదర్శము గంభీరముగ నున్నను, పర్యవసాన మొకటియే యగుచున్నది. రంగుజాతులవారి స్వపరిపాలనా సామర్థ్యమునందు, లేబరుపక్షమువారి కిది విశ్వాసములేదు. ఇప్పుడప్పుడేవీరికి పరిపాలనాధికారమిచ్చిన తీవ్రనష్టమువాటిల్లునని, వీరును తలచుచున్నారు. నల్లవారికి ఏపద్ధతులపై శిక్షణనొసగవలయునో వీరికిని తెలియదు. లేబరుపక్ష సిద్ధాంతములను పరాధీనజాతులకు బోధింపగూడదట. ఇక వీరు చేయగలిగినది, కమిషనుల నియామకము. ఈ కమిషనుల నెవరు నియమించినను, కాలయాపనయు, వ్యయాధిక్యమునుదప్ప వేరులాభము కనుపింపదు. అందుచే లేబరుప్రభుత్వమువారుగూడ కమిషనులతో ప్రొద్దుబుచ్చనలయు నని, డాక్టరు లీసుగారు సలహానిచ్చిరి. ఇతి విచారణ ముగించునప్పటికి, లేబరు పరిపాలనము ముగియును. ఆపిమ్మట జేయదగినది లేదు. లేబరుపక్షమువారును ఒక విధమగు బ్రిటీషు సిద్ధాంతమునే ప్రతిపాదించుచున్నారని, డాక్టరు లీసుగారి హేతువాదము తెలుపుచునేయున్నది. లేబరుపక్షమయినను, కన్సర్వేటివు పక్షమయినను, ప్రధానముగ ఇంపీరియల్ పక్షములే యని చెప్పవచ్చును. సామ్రాజ్య ప్రాబల్యమే, వీరి ప్రధానలక్ష్యము. ప్రజలు స్వపరిపాలనము ననుభవించవలయునను ఆశురము, ఇరుపక్షములను ప్రేరేపించుటలేదు. లేబరుపక్షమువారు గూడ క్షేత్ర సామ్రాజ్యమును చెక్కుచెదరకుండ కాపాడ ప్రయత్నించెదరు. బ్రిటిషుపక్షముల మధ్య ఎట్టి భేదములున్నను, పరాధీన దేశములపట్ల వీరివైఖరియందు ఎంచదగిన భేదము గనుపట్టదు. లేబరుపక్షమువారు కన్సర్వేటివులకన్నను ఉన్నతాదర్శములను తెలుపవచ్చును. కాని ఆచరణయందు, వీరును వారును ఒక్కత్రోవనే నడుచుచుందురు. డాక్టరు లీసుగారు యీవ్యాసమునందు, లేబరుపక్షమునందు ప్యాపించియున్న యభిప్రాయములను వ్యక్తపరచుచున్నారనుటకు సందియములేదు. మాక్స్ నాల్డుగారి వాగ్దానముల నందుచే భారతీయులు గౌరవింపనిచో, ఆ శ్వర్థపడ నవసరముండదు. వీరి ప్రాత చరిత్ర ఎట్టి యాశ కేడమిచ్చుటలేదు. హిందూ దేశమేమి, ఇతర పరాధీన దేశము లేమి, స్వపరిపాలనమును వాంఛించుచున్నవిగాని, క్షేత్రసామ్రాజ్య ప్రాబల్యమును గాదు. డాక్టరు లీసుగారు పరాధీనజాతులకు స్వపరిపాలనపు శిక్షణ నొసగవలయునని మాట్లాడు

వరుసగా జేపినను, మూపు మేరకాలములో నిది చేకూరునది గాదు. అందుచే బ్రటిషు పక్షములపై గాక, స్వప్రయత్నములపైనే పరాధీన దేశము లాధారపడుట యవసర మగుచున్నది.

హిందువులు : స్వరాజ్యము

అన్ని సంఘములలో క్లెల్ల హిందువులే కాంగ్రెసు ను దింతవరకు విశేషముగ పాల్గొని, స్వరాజ్యసంపాదనకై ఎచ్చగ కృషి నలిపిరి. దురదృష్టవశమున ఇతరసంఘములవారు దేశస్వాతంత్ర్యమును ముఖ్యమని ఎంచక, స్వతేమమున కెట్టినప్రముఖాటిల్లునో యని భీతిజెంది, కాంగ్రెసు ఉద్యమమునకు దూరముగ నుండిరి. అధికారవర్గమువారు వీరికి ప్రోద్బల మొసగుచుండిరి. మైనారటీ సంఘములకు, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమిచ్చిన పిమ్మట ఇట్టి ఎడ పాటు తొలగుటకు మారుగ మరింతవృద్ధియయ్యెను. ఇతర సంఘములవారు దేశక్షేయమును పాటింపక, స్వలాభమునే ముఖ్యముగ పాటించుచున్నపుడు, విశేష త్యాగముల నలిపిన హిందువులలో గూడ కొందరు ఆచార్యమునే అవలంబింపవలయునని కోరుట వింత కాదు. పంజాబులో నిట్టిభావము మరింత ప్రబలముగ నున్నది. పంజాబులో హిందువులు అల్పసంఖ్యాకులయినను, మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముగలదు. పంజాబుమహమ్మదీయులు సైమను కమిషనుకు తోడ్పడుటలోనేమి, స్వరాజ్యోద్యమమును ప్రతిఘటించుటలోనేమి ముందడుగువైచిరి. ఈరీతిని వీరుకొన్ని లాభముల బడయుటచే, తామే ఉదార బుద్ధివాదవలయుననియు, తనకు మాలిన ధర్మము నేల అనుష్ఠింపవలయుననియు హిందువులు ప్రశ్నించుచున్నారు. హిందూమహాసభ సైమను కమిషనును బహిష్కరింపగోరినను, తత్సభాముఖ్యులలోనొకరగు రాజా నరేంద్రనాథుగారు సైమను కమిషనుకు తోడ్పడు సెలెక్టుకమిటీలో సభ్యు లయిరి. హిందూ నాయకులలో పేరెన్నిక గాంచిన, డాక్టరు గోకుల చందనరాంగుగారు గూడ హిందువులకు సప్రము గలుగువని ఎంచి సెలెక్టుకమిటీలో జేరిరి. బాంబాయిలో జరిగిన అఖిలపక్షమహాసభలో, సీవియమైన ప్రశ్న రాగ, నరేంద్రనాథుగారు హిందూమహాసభ వారికట్టడిని భంగపరచిరనియు, వారిచర్యను మహాసభ తూమోదింపజాలదనియు, డాక్టరు మూంజీగారు జవాబిచ్చిరి. అందుపై భాయి పరమానందుగారు డాక్టరు మూంజీగారి యాహను ఖండించుచు, నరేంద్రనాథుగారు హిందూమహాసభకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించలేదని సమర్థించిరి. నరేంద్రనాథుగారుగూడ డాక్టరు మూంజీగారికి జవాబిచ్చిరి. ఇట్టిజైఖరి ప్రబలుచో, హిందువు లింతవరకు గడించిన కీర్తి తొలగిపోగలదు. దేశమాతకొరకు ఎట్టి త్యాగముల నలిపినను అధిక మనిషించుకొనవు. స్వల్పలాభముల నెన్నిటిని సంపాదించినను, స్వరాజ్యమునకు సాటిరావు. సహకారపద్ధతివలన మహమ్మదీయులు కొన్ని లాభములను సంపాదించినను, హిందువులింతవరకు ద్రోక్కినమార్గమును పదలి సంకుచితపథము ద్రొక్కుట పాడిగాదు. హిందువుల కృషివలన దేశము స్వరాజ్యమును సమీపించుచున్న సమయమున, దానిని విడుచుట భావ్యమగునా? అజ్ఞానమువలన ఇతర సంఘములలో కొందరు తప్పుదోవ ద్రోక్కినను, హిందువులు జెనుకకు మరలుట సమంజసము గానేరదు.

స్కాటువిభానము

స్వదేశసంస్థానములగూర్చి సర్ లెస్లీ స్కాటు గారు వర్ణించిన విభానమును, సంస్థానప్రజాసమావేశమువారే నిరసించుచున్నారు. తమతేమమున కిది భంగకరమనియు, స్వరాజ్యోద్యమమున కిది ప్రతిబంధకమనియు, వీరు చాటుచున్నారు. సంస్థానములలో నయినను, విశేషభాగ మీవిభానము నామోదింపలేదని, సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు తెలిపిరి. బరోడా, మైసూరు, కొచ్చిను సంస్థానములును, రాజపుత్రస్థానమునందును, మధ్యరాష్ట్రములందును, ఉత్కళదేశములందును, గల కొన్ని సంస్థానములును దీని నామోదింపలేదట. హైదరాబాదు, తిరువాన్కూరు, మున్నగు ముఖ్యసంస్థానములయూమోదము నిది పడయలేదట. సగము సంస్థానములు దీని నామోదింపనపుడు, దాదాపుగ నన్ని సంస్థానములును నామోదించినటుల, పాటియాలా మహారాజుగారు పలుకుట కడుచోద్యము. స్వతంత్ర హిందూదేశమున సంస్థానప్రజల కెట్టిస్థాన మిచ్చుటకును వీరి కిష్టములేనటుల దోచుచున్నది. సంస్థాన ప్రజ లిందుకు సమ్మతించరని చెప్పవచ్చును. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు సూచించినటుల, స్కాటు విభానము బ్రటిషు ఇండియాకును సంస్థానములకును శాశ్వతపు అడ్డుగోడ నేర్పరచుచున్నది. బాధ్యతాయతకరిపాలనము దేశమునకు లభించిన పిమ్మట, దీనియందు రెంటికిని అర్హస్థానము లభింపవలెననుండ జేయుచున్నది. సంస్థానములు మున్నందుగూడ నిరంకుశముగ నుండుటవలన, బ్రటిషు ఇండియాకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము లభించుట క వ కా శముండదు. బ్రటిషు ఇండియాకును, స్వదేశసంస్థానములకును, మూడవవారు మధ్యవర్తులుగ నేర్పడి, శాశ్వతసంయోగమున కవకాశము లేకుండ జేసిదరు. ఒకరితో నొకరికి సంబంధము దప్పిపోవును. ఇట్టి విభానము తమ కక్కరలేదని, స్వదేశసంస్థాన ప్రజలు ఖండితముగ దెలుపుట యవసరము. ఈ సమయమును వీరు జారవిడుచుచో, శాశ్వతాపకారము జరుగవచ్చును.

హార్టుషారక్ గారు : భారతీయ కార్మికులు

భారతీయ కార్మికులను రాజకీయోద్యమము నుండి నేరుపరచుటకు, హార్టుషారక్ గారు చేసిన ప్రయత్నములు పూర్తిగ విఫలమయినవి. భారత కార్మికనాయకు లగు జ్యోషీగారు వీరికి తగిన జవాబిచ్చిరి. హైందవ మిల్లయజమానులను నిరసించి, బ్రటిషు మిల్లుల యజమానులను పొగడుటలో హార్టుషారక్ గారికి గల యుద్దేశ్యమును, జ్యోషీగారు కనిపెట్టిరి. ఇందు వర్ణవైషమ్యబుద్ధి గనుపించుచునేయున్నది. భారతీయకార్మికులు సైమను కమిషనుకు ప్రతికూలురుగారని, హార్టుషారక్ గారు గావించిన ప్రతిపాదనము అసత్యమని జ్యోషీగారు ఖండితముగ చాటు చున్నారు. కార్మికసమావేశమువారు బహిష్కారము నామోదించిరి. సహకారము నలువవలయు నని ఏ కార్మికసంఘమును కోరియుండలేదు. హార్టుషారక్ గారిని సమర్థించువారి దేశమునం దెవరును కనుపింపరు. భారతీయ వర్తకులు పంపిన అసమ్మతివార్తకు బదులు జెప్పచు, వీరిభిర్యాదును గూర్చి తా మాలోచించెదమనియు, తేబరుపక్షమువారు ఇంగ్లండు ఇండియాల సభ్యమును గాఢముగ కోరుచున్నారనియు, మాక్స్ నాల్డు

గారు సూచించిరి. మాక్స్ నాల్డుగారు స్వపక్ష సభ్యుని చర్యను ముందుగ నిరసించుట యవసరము.

స్వదేశసంస్థానములు : సంఘసంస్కరణము

సంఘసంస్కరణమునందు, బ్రటిషు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికన్న స్వదేశసంస్థానములవారు త్వరితముగ ముందంజవైచుచున్నారు. వివాహ పయోనిర్ణయమునకు, మైసూరు, బరోడా మున్నగు సంస్థానము లిది వరకే మార్గదర్శకములయినవి. వేశ్యాసంస్కరణమును కొన్ని సంస్థానములు చేపట్టినవి. కాశ్మీర మహారాజుగారు, బాల్యవివాహ నిషేధచట్టమున కనుమతి నొసంగిరని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. విదేశాధికారు లిట్టిచట్టముల గాంచుచో, ప్రజలలో నపోహ గలుగును. స్వదేశ సంస్థాన ఘోషలే యిందుకు గడంగుచో, ప్రజలు అపోహలకు లోనుగారు. సంస్థానములవారిరీతిన సాగఘికసంస్కరణములకు ప్రోత్సాహ మొసగుచో, బ్రటిషు ఇండియాలో గూడ కదలిక గలుగుట నిశ్చయము.

కాష్మీరునందు బాల్యవివాహనిషేధము

మహారాజుగారు చట్టమున కనుమతించుట లాహోరు, మే 23:—కాష్మీరు మహారాజుగారు యూరపునకు బోవుటకు పూర్వము తన రాష్ట్రమునందు బాల్యవివాహములు న్యాయవిరుద్ధములు శిక్షార్హములని నిర్ణయించు చట్టమున కనుమతి నొసంగి జేడలిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

కొవ్వూరు యూనియనుబోర్డు

ఈబోర్డుకు కంఠమనిచిన ఆనంద రాయుడుగారు ఆస్యకులు. వీరి అధికారకాలములో ౫1025లవరకు శర్వాధిపత్తి పడి. యాసామ్మున యీసెల ఆఖరులోగా బ్రజరిలో కట్టల సినడిగ గవర్న మెంటువారు తత్వవ్య నొసంగిరి. దీనినిబట్టియే వీరి పరిపాలన తేటతెల్లమగును. జాను మొదటివారములో యీ యూనియనునకు ఎన్నికలు జరుగుచున్నవి. జామినేమనుల బాఖుయినవి. శ్రీ మూత శివుడు కిరాపుగారు కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థి పోటీలేకుండా విజయ మొందిరి. వోల్టర్లలిక్టును తయారుచేయుటలో యేవార్డునకు ఆవార్డు పదననెంబరు జేయకుండా అన్ని వార్డులకు కలిపి ఒకే జరుప నెంబరును జేయుట ఒకతప్పున్ను వోల్టర్లలిక్టు అన్నోత్తించినపుడు ప్రెసిడెంటుయొక్క పంతకముమాత్రమేయన్నదిగాని లేదీ జేయలేదు. లేదీ జేయకుండ ప్రింటుచేయుట మహాకతప్పు. ఇదివరలో ఎన్నికలకు తయారుచేసిన వోల్టర్లలిక్టులో ప్రస్తుత ప్రెసిడెంటు నిలబడిన వార్డునకు యీసారి తయారుచేసిన వోల్టర్లలిక్టులో నొక తమాషాజరిగినది. యేమనగా రమారమి ఒక వందవోల్టర్లు గతలిక్టునుండి తగ్గింపబడియుండిరి. ఇది మూడవ తప్పు యీరీతిగ యీ యూనియనువరిసికీటు లున్నవి.

ప్రతాప్ జయంతి

లాహోరు, మే 23:—లజపతి రాయగారు స్థాపించిన ప్రజాసేవక సంఘము యాజమాన్యమున నిన్ను సభామండపమున ప్రతాప్ జయంత్యుత్సవము జరిగెను. బహిరంగపథకు సత్యాగ్రహ ఆధ్యక్షత వహించిరి. దేశస్వాతంత్ర్యము కొరకు పోరాడిన తాతాప్రతాపుగారి జీవితచరిత్ర ననుసరించి చారిదేశాభిమానము గల్గియుండ వలెనని ఉపన్యాసములు ప్రోత్సహించిరి.

శిక్కు అచ్చుతోడ్పాట సభ

సభవాద శిక్కు అచ్చుతోడ్పాటక శిక్కులకు పీఠము మతిములోనికి చేర్చుకొనుచున్నందున ప్రజాసేవక సంఘమువారి ప్రతినిధుల తీర్మానముగావించిరి. కనడా శిక్కులు పంపిన ఛెడూ ౫0,000 మతంతరికరణమున కుపయోగించుట కయ్యత జెల్పిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

విదేశవార్తలు

ఆఫ్ రాజదంపతులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

ఆంగ్లా, మే 22:—పుర్రాజులు ఆఫ్ రాజదంపతులు చిత్రపటములను ద్వైతాను పుస్తకములను రెండు ఆంగ్లా పట్టణములను, మంచి ఆంగ్లా పట్టణములను బహుముఖముగా ఉద్ధరించి, ముస్లిం తెలుగులను గౌరవార్థము ఆరు నుల్లా గారు విందుజేసిరి. ఈ రౌండు పండుగలను కాన్స్టాంటిన్ కోనిస్టాన్ ఆఫ్ రాజదంపతులు గడచెను.

హర్షహరక ప్రదము

(గీత సర్వము)

శ్రీమహానాథుని ప్రతిష్ఠ-“తప్తను బిష్టకొనరు”

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

తాతకంపెనీ సాలిసిటరులు హర్షహరక, పపు శ్రీమహానాథుని పరిశ్రమలను పర్యవేక్షించుచు నొకటినులు అందరినీ తెలిసి ఎవరను ఉత్తరములను, సరిగాగా నైతక గారు అత్యంత సూచితో ఈతగాదాను పరిష్కరించగలవని తెలిసిరి. అందును పంపించిరి. కాన్స్టాబులు నాయకులు ఇండియా కార్యాలయమువారు సమయముగాను బహుశానిరి. సయితోగా రెండు అనుమతిపరిష్కారమును ప్రయత్నించి నను శ్రీమహానాథుని ప్రతిష్ఠ వారి కధనములనున్నది. మహానాథులు గారు, ఎవరో కమ్యూనిస్టు సభ్యుని ఆరాటముచే తానున్న పానమును మానకొని ఇతరవారు అధ్యక్షుని నిలవటం వాగులే నని కాన్స్టాబులు నాయకులను అనుమతించును. హర్షహరక గారికి కూడా ఇదే తలపించిన రంగులేన దన్నుచు, హర్షహరక భార్య భారతీయల యభిప్రాయమున ఎట్టి ఫలితమును గలగ తయారన్నదిగాదు. తన నియోజక వర్గము ఆదేశమునూర్చి ఏమనుకొనెదరో యని తీర్మానముచున్నారట.

హర్షహరక గారిపై దావా నోటిసును జారీచేయుటచే రాయలు వివరముతో యుండటం తన నాయని పండి యము బయలుదేరు చేస్తుంది. కాని అట్టి హర్షహరక ముండ దని అడడు శ్రీకృష్ణ విలేజులో సమానముగా వెలుపు చున్నాడు. ఈ నోటిసు ఒకవిధముగా అధికారులకు చాల మంచిదే. ప్రభుత్వము వారిని నీలులేని ప్రశ్నలను వేరే బాధించుటకు అవకాశము లేకుండ జేయగలగ. మరియు విధములం ఆందోళనకు అడ్డుకొనెను. నోటిసు ఇవ్వనిచో వా రెంతవరకైన ఆందోళనను సల్పుట కవకాశ ముండెడిది. ఒకమాట నోటిసు నీయగానే వారిచేతులు కట్టినవి ఇండియా వర్తకసంఘము వారికి మరికొకటకు ఈ ప్రభుత్వమునే ఇచ్చెనని ఈ వ్యవహారము కొద్ద కెక్కిననున్నది, గాన ప్రభుత్వము నీయ నీలు లేదని ప్రభుత్వమువారు జవాబు జేస్తున్న నుచున్నాడు. శరణుదొని స్వప్నముగ బుర్రవైనగాని హర్షహరక గారు రాయలకవిమిత్రుల నంతుట కభ్యంతరము లేదనుచున్నారట. కొద్దవారు నేనుడకవరకు తాను ముగిసినపుడు లలక ఆదేశమని హర్షహరక గారు రహస్యముచుట. ఈ సందర్భములం జేసి హర్షహరక గారిని రాయలకవిమిత్రులనండి తొలగించు ప్రశ్నకే ఆసర ముండదనుచున్నారట. తాతకంపెనీ సాలిసిటరులు సాధ్యమైనంత వరకునే ఈదావా ముగియవలయు ప్రయత్నించెనట. కాని రాయలకవిమిత్రులు ఇండియాకు మల ఏగి పనిని పూర్తిజేసికొని వస్తువరకు విచారణను ఆపులేయని నకొనటకు కారణములు కన్పించుచున్నవట. తాతకంపెనీని అగ్రాధ్యక్షుడు హర్షహరక గారు తొలగించిరి ఇండియా అంతటను ఖండించి వారిప్రవర్తనము వ్యాధులు చేసి గారూ జేసినపుడు తాతకంపెనీ గారు దావాచేయుట సహజము నును యగుచున్నారట. ఈదావా లేనిచో తానున్నవ రిటాను, శ్రీశ్రీలో పూర్తిగ చిక్కించుట కవకాశముండెడి దును ఇట్టి సువకాశము పోయెననియు అనుచున్నారట.

స్ట్రీ నియోజకాధికార చట్టము

ప్రభువులనభిలాషి రెండవసారి ఆమోదించుట

ఆంగ్లా, మే 22:—ప్రభువుల సభలో స్ట్రీ నియోజకాధికార చట్టమును రెండవసారి ఆమోదించిరి.

వెనిజులాన్ గారు మంత్రివర్గము నేర్పాటుజేయుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

ఏప్రిల్, మే 22:—వెనిజులాన్ గారిని మంత్రివర్గము ను తయారు చేయుననెదరు. రాయలగిట్టుపక్షమునకు ఇతడు అధికారమును స్వీకరించుట గిట్టును. అందరికీని కోరికలు నున్నది.

ఇంగ్లండులో పనిలేనివారిసంఖ్య

ఆంగ్లా, మే 22:—14 కేడిగి 1,118,401 మంది పనిలే కున్నారట. క్రిందటివారముకంటె 14578 మంది యెక్కినవ. నిరుద్యుక్తుల సంఖ్య 111833 మంది ఎక్కినవ.

బిల్లి వేలలో బిక్లండు ప్రభువు చనిపోయెను.

చెన్నై ప్రభుత్వవర్గము లండనులో దివ్యముగ జరిగినది. యునైటెడ్ స్టేట్స్ యూరపుకేశులనుండి వచ్చిరి.

ప్రపంచములో ప్రదర్శనములకంటె చాల ప్రశస్తి కెక్కినవట. జార్జి నార్సెంట్ ను దొంగలు వచ్చి జూచిరి.

హ్యాజర్ల వివరముగముదే 10 మంది చనిపోయిరి. 171 మంది ఆస్పత్రులో చికిత్స పొందుచున్నారట. విషపూరితమని తోచిన ఆహారపదార్థములను పాలిమనారు స్వాధీను జేసికొనిరి.

మ్యాడ్రిడులో కుష్టురోగులు

బిచ్చగాండు

మ్యాడ్రిడ్, మే 22:—మ్యాడ్రిడ్ నీధులలో బిచ్చగాండు కుష్టురోగులు చాలమంది దిగుచుండటమే వారిని వెదల గొట్టి ఆస్పత్రులలోను ప్రత్యేకముగ గృహములలోను బెట్టి కిక్కురుదు తిరగకుండ చేయవలెనని స్పెయినులో ప్రతిక లన్నియు అట్లు జరుగనిచో క్రూరశిక్షలను భంగమనియు ప్రాయమున్నవి.

జేమసములో వివరములను గురించు శాశన మునర్పిరి.

గల్లకెట్టగు గొట్టెలకాపాగి హ్యూరీపేను అనువాదు పాపా ప్రయోగముచే చ పోయెనని తీర్మానించిరి విషము బెట్టినవా రెవరో కనుగొనవలెనని పంచాయితీదారుగ హ్యూనిభాగ్యము బెట్టెనని తెలుప ఆదటనే యున్న గొల్ల వానిభాగ్య నేను విషము బెట్టలేదని ఆరచి మూర్ఖుల ఆమెను బట్టుకొనిరి.

గ్రీసు మంత్రివర్గము

ఏప్రిల్, మే 22:—గ్రీసు మంత్రివర్గము గూడినపుడు మహాగొంగూర్ల చెలరేగెనట. అధ్యక్షుడు నెడలిపోయెను. ఉపాధ్యక్షుడు ఆరిని స్థానము నాక్రమించెను. సమీప్త లేఖ కులు రాలేదు. ప్రకృతిప్రతినిధులు ప్రేక్షకుల స్థానములనుండి యువస్వస్థింక దొడంగిరి.

ఇండియా నేతపరిశ్రమ

క్రెడిటు గారంటీవిధానము

ఆంగ్లా, మే 22:—ఇండియా నేతపరిశ్రమకు క్రెడిటు గారంటీ విధానమును ఇండియా ప్రభుత్వముతో ఆలోచించే తీసివేసిరావలయు అసలు తీసివేయుటకు గతంబెన్నియని యడుగ ఇండియా ప్రభుత్వముతో ఆలోచించి యే ముందేస్తుర బాధ్యుల వర్తక సంఘమువారి కోరికమీద జేరితమని కేన్సర్ గారు తెలిసిరి.

లండనునుండి ఇండియాకు

నాలుగురోజుల వయనము

ఆంగ్లా, మే 22:—లండనునుండి ఇండియాకు నాలుగు రోజులలో కప్తబర్మాదగు పోవుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఒక్కొక్కసారి 1200 టెన్ట్ వయనము జేసెదరు. కాన్స్టాంటిన్ కోనిస్టాన్ బహుశా ఆంగ్లాలో జోయెదరు. బెల్జియన్ ప్రభుత్వము ప్రతిష్టను నీచురాలు, ఆమెగూడ ఇతర సత్రాధికారులకు పోవునట.

సర్ ఆలంకోభంగారు అధికార అంతయు చుట్టినచ్చి లాలజాచేవులో దిగెను.

వ్యవసాయ రాయలుకమిషను

బర్మాసాక్ష్యమును ప్రకటించుట

ఆంగ్లా, మే 22:—బర్మాలో దీనికొన్న వ్యవసాయ సాక్ష్యమును 12 వ సంపుటకు గ (కేడిగి 515) పుటలకు పు. వివరములను కరినపదముల యర్థమును తెలుపు పట్టి గలవు.

కెంట్ కిబ్బాగుగనిప్రేలి 25 గురు గిలల పనివాండు కన్పించుటలేదు.

ఇంగ్లండులో ప్రతిపరిశ్రమ పనివాండు వేతనములను గుర్తించుటకు యజమానులు కోరిగా బహుశా సంఖ్యలు నిరాకరించిరి.

జొనెటిజ బొగ్గుగలలో విద్యుద సమర్థుల దోషులను జిక్కును విధించిరి.

బ్రిటిషుపరిశ్రమలు, వాణిజ్యము

ఆంగ్లా, మే 22:—లాంకాషైర్ ప్రతిపరిశ్రమ ప్రతివోటును తేవర్తమును పోటీ ఎంక ఎక్కువగా నున్నను సాగించుచున్నవట. 1909-13 లో యున్నట్లులే 1904-1926 లో ఉన్నదంతల ఎక్కువయ్యెను.

కృత్రిమ పట్టుపరిశ్రమలో వృథా పోటీలన్నియులకు పరస్పర సాంకేతిక యభివృద్ధికరము సాధనములతో పనిచేయుచున్నారట. అన్నికంటెనే కలిసి పనిచేయుచున్నది. మొత్తము మీద ప్రపంచములో నున్న కృత్రిమ పట్టుపరిశ్రమలో 70 శంతు ఇంగ్లాండులో తయారయిచున్నవట.

రాయలజేమానికదేశములు ఇంగ్లాండునుండి ఆస్ట్రేలియా కేసును బహుశాలో దిగినవి.

కరెన్సీ బ్యాంకు నోట్సు లెల్లు మూడవసారి కామన్వెథులో ఆమోదించబడెను.

సాక్రాజ్య రసాయన పరిశ్రమల కంటెనే పట్టె బిని 7500000 పానలకు హెచ్చుకేయవలసి.

చీనా పరిస్థితులు

దక్షిణ చీనా నేనలు ముందుకేగుటలేదు

ఆంగ్లా, మే 22:—చీనాను, ట్రిప్పిన్సులపై ఆతగా దక్షిణ చీనా నేనలు ముందుగా పోలేదు. వోటింగు పూనగరమునకు దక్షిణముగ ఉత్తరచీన నేనలు నిరోధమును జూపుచున్నవి. మొన్ననే హ్యుంగు హేరతుగ నేనలు హ్యుంగు హేరతునీ వీచాయి కేయికి బంపిరి. ఇచ్చట ఇంతవరకు ఒక నేనయే యున్నది. ఆ సరమగుచో ట్రిప్పిన్సులో బ్రిటిషు ప్రాణములను సాక్షుకు గాపాడుట కుపయోగించెదరట. అసలీ నేనలు తిరిగివచ్చి ట్రిప్పిన్సును బాపి రట. మంచి వాతావరణమునకుగూడ బంపిరట. ఒక్కరోజు ప్రయాణములో పోవచ్చును.

నదిలో వడవ మునిగిపోవుట

34 పిల్లలు మునిగిపోవుట

మాసా, మే 22:—సాగయోడయొక్క 30 పిల్లలతో పోవుచుండగా కలకత్తా 34 పిల్లలు మునిగిపోయిరి.

కేవునకు పోవుచున్న లియోటూల్సులోయి సాగయోడ అంటుకొని 19 గురు చనిపోయరట.

తమకుతలూకాబోర్డు మొటింగు(డ.గోదావరిజిల్లా)

జూన్ 1 వ తేది కుక్కవారము ఉదయము 8 గంటలకు ప్రెసిడెంటు ఎన్నికయ్యెను. 15 గంటలకు ప్రెసిడెంటు ఎన్నికయ్యెను మధ్యాహ్నము 3 1/2 గంటలకు జిల్లాబోర్డు మొట్టమొదట ఎన్నికలు పెనుగొండలో జరుగును. శ్రీ మల్లుపూడి తిమ్మరాజుగారు బహుశా ఏకగ్రీవులుగా ఎన్నికయివచ్చును. మూడవలయ్యెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఇంక నాలస్యముచేయుటలేదు

సంస్కృతభాషలో కుక్కవారము నే ముట్టడగలడు. చదువుడు. ఈక్రింది తెలుగు లెఖన సంస్కృత పుస్తకములు సంస్కృతభాషలోని మొదటి క్రమసంపుటలు యా 0.9-0 సంస్కృత శిశువోధిని యా 0.5-0. సంస్కృత బాలశిక్ష యా 0.6-0 సంస్కృత ప్రవేశముక మొదటివెండు సంపుటలు యా 0.9-0 గ్రంథకర్త ఆదిత్యుడు. 4404

విష్ణుభట్ల దుర్గయ్యశర్మ, పెద్దాపురము.

ఉదకమండల వార్తలు

పైనికశిక్షణ విచారణసంఘము-

పుష్ప ప్రదర్శనము

నిమ్మజాతుల సభ

ఉదకమండలం, మే 28:- నిమ్మజాతుల నాయకులు కొందరు ఉదకమండలములో సమావేశమయి తమ సంఘము కరత్యుల పైనున్న కమిషనువారికి దాఖలు చేయవలసిన మొమారాండును వివరములనుగూర్చి చర్చించి, దానిని మదరాసు లో జరుగు రాష్ట్రీయ నిమ్మజాతుల సభ యొక్క సెలక్షన్ జరుగునపుడు అందు ఆమోదింపజేసి పంపింపుట నిశ్చయించిరి.

ఈ రాష్ట్రీయలో సంస్కృత విద్యాభ్యాసమును పునరుద్ధరింపుటకు విద్యాశాఖ డైరెక్టరు ఆలోచించుచున్నార.

పైనికశిక్షణ విచారణ సంఘము

శ్యాం, బీస్లిగారి ఆధ్యక్షతక్రింద నియమింపబడు నిర్బంధ పైనికశిక్షణ విచారణసంఘమునందు కెప్టను లక్ష్మణ్, ఎం. ఎస్. గారొక సభ్యులుగ నుండురు.

పుష్ప పక్షి ప్రదర్శనములు

వార్షిక పుష్పప్రదర్శనము పక్షిజాతి ప్రదర్శనముల ప్రారంభోత్సవమున కేనివారమునాడు గవర్నరు దంపతులు జరిపెదరు. ఈ వత్సరము నికటికన్న బాగుగ జరుగుటకు తమ యోర్నాలులు చేయుచున్నారు. వర్షములు ముండుగవచ్చుటచే ప్రదర్శనమునకు యెక్కువ సంఖ్యలుబున్ను. జమిందారులు యితరుపెద్దలు 11 ప్రత్యేక బహుమానముల నిర్ణయించిరి. ప్రారంభించిననాడు గవర్నరు దంపతులు చిందుగానింతురు.

సాంకేతికవిద్య ప్రభుత్వ ధనసహాయము

ఉదకమండలం, మే 28:- బొంబాయిలోనున్న విక్టోరియా జూబిలీ టెక్నికల్ ఇంస్టిట్యూటునందు నాలుగేండ్ల వరకు చదువుటకు నెలకు రూ. 60 చొప్పున మదరాసు ప్రభుత్వమువారు యాదినవ ఏడుగురికి ధన సహాయము చేరు నిశ్చయించి:- ఎల్. ఎల్. రాజగోపాలక, ఆర్మిడ్రిస్ అహమ్మదు, టి. గోవిందరాజులు, ఎం. మారిమత్తు, కె. ఎం. సోమని, కె. గోపాలరాజు. ఎ. గోపాల కృష్ణ గారు.

అద్విదావిదుల రాయబారము

అద్విదావిదుల రాయబారము రా. సా., ఎం. సి. మధురైపల్లె ఎం. ఎల్. సి. గారి నాయకత్వమున ఎల్. కె. రాజా, వి. టి. మునుస్వామిపిల్ల, ఎల్. ఎం. జగన్నాధగార్లు సోమవారము నాడు హోముమెంటుగారికి దర్శించి కేంద్రప మితిని స్థాపించుటకు గూర్చి సంద్రదించిరి.

స్థిలగిరి అద్విదావిద సభవారి యాజమాన్యమున జరిగిన సభలో నిమ్మజాతుల కేంద్రసమితిని స్థాపించుట కనుకూలముగ తీర్మానించిరి.

మైనూరు మహారాజుగారు 24-వ తేదీ ఉదయం ఉదకమండలం విడచి మైనూరు బోయిరి. (ఆంధ్ర ప్ర.)

కలహాబీజములు

సత్యసాధుని వల్లము గోదావరి జిల్లాబోర్డుయొక్క నూతన సభ్యులయందు అన్యోన్యకలహాబీజము నాలుగ్రయిల్లించుచున్నది. 18 వ తేదీ నాటి ఆ పత్రికామత్రియొక్క ప్రధాన వ్యాసము చూడును. బాపిని చూడకగారికిని పెద్ద రాజా గారికిని కలహాబీజములు నాలుగున్నవి. అయినను వారియందరి నుగములు, తత్వములు నాకు బాగుగా తెలియునుగనక యిట్టి మతంత్రములకు లోనుగారిని నా గట్టిసమ్మతము. అట్టియెడ పాపము సత్యసాధునియొక్క క్రేమ వృథా అగునేమో అని చింతిల్లుచున్నాను. మాగంటి శివయ్య చూడగారి నాయకత్వముక్రింద బాపిని, పెద్ద రాజా ప్రభృతులు సక్రమముగా జిల్లాబోర్డు పరిపాలించెదరని నమ్ముచున్నాను.

శ్రీమన్నారాయణ అప్పారావు.

ఏలూరు గోసంరక్షణసమితి

దానములలో గొప్పది ప్రాణదానము. కసాయివాని శుద్ధమున కెయగునున్న గోవుభయమును రక్షించి పుణ్యము సంపాదించుట. ప్రతిమనజాడు తాముజేయు సాదరు ఖర్చుల కంటె నిజగోవునిగా నెంచక కత్తికొలది ప్రవృత్తయము చేయును. రు. 10 లు లగాయకు రు. 500 లు వరకు 9 తరగతులుగా భర్తవులు ఏర్పరచబడినవి. ఈభర్తవులకు రక్షణలు కట్టాలయ్యవలెను. ఇటువంటి మహాత్కార్యములకు సహాయపడిన పుణ్యాత్ముల భగవంతుడు యాహుపరసౌఖ్యములతో కులదూరించుగాక!

మోతే గంగరాజు, జమిందారు.

ప్రెసిడెంటు

దేశీయవార్తలు

గౌ. వి. జి. వల్లెలుగారు భారతశాసనసభ్యులు సిన్హాకు 25 వ తేదీన బొంబాయినుండి చేరెదరు.

బాబుకు అకాలి ఉద్యమసందర్భమున అండమానదీవులకు ద్వీపాంతరవాస శిక్షవిధించబడెన 12 గురు వైదీలను ఆలోగ్యము చెడినందున లాహోరు తెచ్చిరి.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు కె. కంకరమినను ఎం. ఏ. ఎల్-టి. తిరువాంకూరు ఆయుర్వేదము డైరెక్టరుగ రికి పి. హెచ్. డి. దిరుద మొసంగిరి.

తిరుచనాపల్లి జిల్లాబోర్డు ఆధ్యక్షునిగ టి. ఎం. నారాయణస్వామిపిల్ల ఎం. ఎల్. సి. గారు ఏకగ్రీవముగ ఎన్నుకొనబడిరి.

బెంగాల్ లో తుపాను

చందుపూజనందు పెద్దగాలివాన వచ్చి చాల చెడిపోయినది. ఎవరు చనిపోలేదుగాని చాలపడెదలు మునిగిపోయినవి. పిడుగుచెట్టులు కొందరికి తగిలినవి.

వైదీ రైలులోనుండి తప్పించుకొనుట
పరేమచంద్రబోను అను వైదీనేటికి సంకెట్టుండగా మరి పదకొండుగురు వైదీల పోలీసు జవానులతో గూడ రైలులో వచ్చుచుండగా తప్పించుకొని పారిపోయెను.

పరేమచంద్ర ఆత్మహత్య

పూనా, మే 28:- తలగాననందు వి. ఎస్. సి. పరేమచంద్రుని విద్యార్థి పోటావ్ నైన్ నైను విషము త్రాగి చనిపోయెను.

సుప్రసిద్ధ హిందీ గ్రంథము

కాళి, 28:- దేవపుత్ర వియాగివారిగారు రూ. 1200 బహుమతిని బడసిరి. హిందీ భాషలో ఉత్కృష్ట గ్రంథము పీఠ సతీ సీత చాని వ్రాసినందుకు ఆ. భా. హిందీ సాహిత్య సమ్మేళనమువారు బహుమతి.

పులి కత్తెరును చంపుట

ఉదకమండలము, మే 28:- విశాఖపట్నం కత్తెరు ఏ. డి. డావ పులివాతబడి మరణించెననియు, అసిస్టెంటు కత్తెరు ఫ్రెన్చర్డు గారు ఆ పులిచేతనే చాలగాయములు తినెననియు, అనుపత్రిలో చికిత్సనందుచున్నారనియు ఉదకమండలమునకు తెలిపిచ్చినది. (ఆంధ్ర ప్రెస్.)

మహాకవి రవీంద్రునివయనము

కూనూర్, మే 28:- ప్రస్తుతము కూనూరులోనున్న మహాకవి రవీంద్రుడు కొంచెము స్వస్థకాంచివార. కాని పూర్తిగా బలమరాలేదు. వారు ముద్రాములో చాటిల్లి అను పాగమోడయిన ప్రయాణమై, ఆరోగ్యమునకై దక్షిణ ప్రాంత్యనందుడెదరు. వారి శరీరములో స్వస్థతలేదు గనక వారి కార్యక్రమము రూఢిగా చేపట్టుట వీలులేదు ఆంధ్ర ప్రెస్.

వెంట్రుంగడ కృష్ణాశిల్పం

ఈపురవాస్తవ్యులు బాగ్లో సత్యగ్రహులను అన్యాయముగా వృద్ధిచేయ బసేన పన్నుల నిరాకరించి ప్రభుత్వపు చర్యలను ఓక్కుతో అనుభవించుచుండినందులకు యెంతయు నభినందించుచున్నారు. ఈగ్రామపు యువకులు సత్యగ్రహితులకు ప్రవృత్తయము చేయ చందాలను వేయించుచున్నారు. గ్రామస్థుల సానధూరిని తెలియచేయుచు యిచ్చిన మొత్తం రు. 82-12-0 ముప్పది రెండు రూపాయల పండ్లెండు ఆహార, నేడు మనియార్డరు చేసిరి. (ఒక విలేఖరి)

కావలెను

మద్రాసు రాజధానియందు స్వతంత్రసంస్థానములందును మంచి కంపెనీకిగాను పనిచేయుటకు కాన్కరెటు, బేస ఏజెంట్లు కావలెను. నిజముగా సామర్థ్యము కలవారలకు మంచి వేతనము లివ్వబడును. వివరములు:-

బొమ్మ నెం 108, జి. పి. షి. మద్రాసు.

జాబులు

ఆంధ్రయువజన, సంఘసంస్కారముహాసభలు
20, 31 మే, 1 జూన్ 1928 (25, 26, 27 తీరు 37 ఫ) బుద్ధ, గురు, కుక్రవారములలో జరుగు మార్చిపేట ఆంధ్ర యువజనోత్సాహు ఆంధ్రయువజన, సంఘసంస్కార మహాసభలు ముడజరుగును.

యువజనముహాసభాధ్యక్షులు:- ఎల్. కంకర నారాయణరావుగారు, వి. ఏ (ఆంధ్ర)

సంఘసంస్కారముహాసభాధ్యక్షులు:- గాడేపల్లి సూర్యచక్ర శతావుగారు. ఎం. ఏ. ఎల్. టి.

ఆంధ్రసంఘోదకమునకు అవసరములగు విషయములపై ఆలోచనకు రాగలవు. కనుక ఆంధ్రసోషల్ సోషలిస్టు లెల్లరకు తప్పక ఈముహాసభలందు పాల్గొని సభలనుజయప్రదముగా చేయవలెన.

కోదాటి రామకృష్ణారావు బి.ఏ. ఎల్. ఎల్. వి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

గుంటూరుమండలకాంగ్రెసు-ముహాసభ

జూన్ 7, 8 తేదీలలో జరగ నిశ్చయించినాము గాన మండలములోని గ్రామ ఫిర్కా తాలూకాసంఘములు వారివారి ప్రతిభులు నెన్నుకొని కేర్లవారిగా ఆహ్వానసంఘమువారికి తెలుకగోరెద.

తుమ్మపూడి గ్రామము బెజవాడనుండి తెనాలివచ్చు యంయంపై రైల్వేట్రెయిలో చిలువూరు స్టేషనుకు రెండు ఫర్గాలమూరములో యుండును గ్రామముయొక్క శాశింజబత్తుయి అమతోటలు అరటితోటలతో యుండును. వేసంగిలో చల్లగా నెముంకును గాన మండ. ముఖోని కాంగ్రెసుసంఘములు ప్రతినిధుల పరివిగాపంపగోరెద. రయితులకు యీసభలో చర్చించు అంశములు అన్నివిలుగా యుండునుగాన తప్పక రయితుముహా జనులు అందరు దయచేసి సభకుదిగ్విజయము గల్గులాగున తోడ్పడ ప్రారించెద.

కొఖిమారు సూర్యనారాయణ నూ సంచీనాయకుం తుమ్మపూడి ఆహ్వాన సంఘజాయంబుకార్యదర్శిలు.

బ్రాహ్మసమాజ శతవార్షికోత్సవము(ఆంధ్ర దేశము)

బ్రాహ్మసమాజ శతవార్షికోత్సవము, ఆంధ్ర దేశము నందు ముఖ్యముగా ఉత్తర సర్కారులందు జయప్రదముగా జరుపుటకు తగిన యోర్నాలు గావించుటకు వివిధ సమాజ సభ్యుల సహకేము కాకినాడనుందు తేదీ 18-5-28 జరిగినది. గుంటూరు, రాజమహేంద్రవరము, పితాపురము, చాగల్లు మొదలయిన ప్రాంతమునండి సమాజసభ్యులు దయచేసిరి. ఆ సభ యందీ దిగువ తీర్మానములు గావించబడినవి. తీర్మానములు (1) ఆంధ్రదేశమునందలి బ్రాహ్మప్రార్థనా సమాజములన్నియు 20-8-28, 28-1-80 తేదీలను శతవార్షికోత్సవము జరుపవలెను.

2 ఉత్సవమునకు కేంద్ర స్థానముగా కాకినాడ ఏర్పాటు చేయబడినది.

1928 ఆగస్టు మ సంచి తేదీలను 18, 19, 20 కాకినాడ బ్రహ్మసమాజ సమాంధిర ధర్మకర్తలు కార్యభాంమును నిర్వహించి కాకినాడనుందు కేంద్రోత్సవము జరుపుదురు. ఆంధ్ర దేశమునందు అన్ని ప్రాంతములవారు ఆహ్వానింపబడుదురు.

3 ప్రచారక మండలివారు ఇచ్చికి తక్కువగాని పాస్త్రీలుగా బదులుచేసి ఉత్తర సర్కారులందలి ముఖ్యస్థలములకు దర్శించి బ్రహ్మధర్మసందేశమును ప్రచారము చేయుదురు.

4. ఆర్థిక వ్యవస్థనుబట్టి ఈ దిగువ గ్రంథములు శతవార్షికోత్సవ గ్రంథములగా ప్రకటింపబడును.

(1) బ్రాహ్మధర్మగ్రంథము.

(2) బ్రాహ్మగీతములు.

(3) ఆంధ్రదేశ బ్రాహ్మసమాజచరిత్ర - నాయకుల శిష్య చారిత్రములు చేర్చబడవలెను.

(4) కీర్తిశేఖరై న కంచుకూడి నికేతలింగము పంతులు గారి గ్రంథములనుండి కొన్ని భాగములు.

(5) పై విషయముల నమలులో తెట్టుటకు ఆంధ్రదేశ మునందు రూ. 5000 0-0 వసూలు చేయవలెను.

(6) వివిధజిల్లా ప్రతినిధులతో గూడిన 11 గురు సభ్యులుగల కేంద్రసంఘము నేర్పడినది. ఆసంఘము కార్యక్రమము ను నడుపవలెను.

కలకాలయము, కోకా మొకటసుబ్బారావు, కాకినాడ. నాభి జగన్నాథరావు, కార్యదర్శులు, కేంద్రసంఘము.

బెజవాడ మ్యూనిసిపల్ సొమ్మ హరింపు కేసులు (స్వకీయవిలేజరి)

మే, 28:—ఈ కేసులలో నిన్నటిరోజున దివ్యాది మేజిస్ట్రేటు కు.రా.రా. రావుసాహెబు వేదాంతం రాసువా గంపంతులగారి కోర్టులో ఇంట్లో ఆర్జ్యమెంటులను చెప్పి ప్రాసిక్యూటర్ కే పక్షమున వాదించుటకుగాను పబ్లిక్ ప్రాసి క్యూటరు బి. వారాయసాస్విమియాయుగారు కోర్టున రా బాలకృష్ణయ్యగారు బా రిష్టరు వెంకటేశ్వరావుగారు వాదన గావించిరి. మద్దాయిలు రిజిస్ట్రేషన్ సొమ్ముల వసూ లుచేసినట్లు వివృతమున అసొమ్ముల కేసు వాదులదియై యు, అట్లగుటచే నా రిష్ట ఇంజీనర్ పినకొడ్డు 409 సె క్షన్ ప్రకారం సొమ్ముల హరించిన సేర్దులుగ నిరూపణ గావించబడినదిగ కోర్టుకు కోరిరి.

చెడుకుపల్లి పట్టణరామయ్య, బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు మద్దాయి బెజమిన్ తరఫున ఏకాల్తనామా దాఖల్ చేస్తూ యీమద్దాయికి యిదిగరకు స్టేడగగనుండి ఇకల నరసింహా రావుసాయుగారు ఈ మద్దాయి తరఫున పనిచేయుటకంటె హెచ్చుగ శ్రద్ధతో బహుమానింగు మీద కేసులేకుండ పని చేయుచుండెననియు, క్రాసుపక్ష ధోరణిలో ఈ మద్దాయి కి ఈ సంగతి తెలిసిననియు, ఇప్పుడు క్రాత్తగ స్టేటుమెంటు ను ఈ మద్దాయిపక్షమున దాఖల్ చేయుచుననియు చెప్పిరి. కోర్టువారు ఆపుడు ఆదనగావరిరి.

మద్దాయి వొమ్మరామస్వామిపై కేసు రుజువుకా లే దని కోర్టు నరసింహారావుసాయుగారు వాదించిరి. మ్యూనిసి పాలిటీలో జరిగిన కట్టలను యీ మద్దాయికి వివత్తుకే గవని రి. మరియు, మొదట నడుగున మద్దాయిని తమకు వకాల్త నా మానిచ్చిననియు, అందులో ముగ్గురు జారిపోయిననియు, ఈ ముగ్గురు బహుమానింగుపై కేసును రద్ద మాయమన్న విధ మును కోర్టువారు గమనించబయు ననియు కోరిరి.

పట్టణి రామయ్యగారు, నరసింహారావు సాయుగారు ఇతర మద్దాయిల ప్రవర్తననుగూర్చి చుప్పటించుటకు ఆక్షేపిం చిరి. తాము అనగా పట్టణి రామయ్యగారు బెజమిన్ కక్ష మున వకాల్తనామా పుచ్చుకొంటిమనియు, ఇదివరలో బహ మాను సింగు మాటలను విరి తాను చెప్పినట్లు చేసెయ్యుండెనని యు కోర్టువారికి విన్నవించిరి.

అభిషేకసాధమున దురుద్దేశ్యమున్నట్లు రుజువు కా లే దని జకీలు దిగవల్లి వెంకట శిరరావుగారు వాదించుచు నరసిం హారావుసాయుగారు చెప్పినది మద్దాయికి వర్తించవనిరి. మొదటినుండి బహుమాను సింగు మ్యూనిసిపాలిటీలో జరుగట్టుచు పని చెప్పి మద్దాయిపక్ష సొమ్ముల పుచ్చుకొనుచుండెను. కాబట్టి ఈ మద్దాయిపక్షముగూర్చి నరసింహారావు సాయుగారు వదించినది సరిగలేదనిరి.

బి. వెంకట్రామయ్య యొక్క ఇకల ఏ క్రాసుగాను రావంచున జకీలు శిరరావుగారు మద్దాయితరఫునకూడ వై విధ మున వాదించి యీ మద్దాయియందు దోషములేదనిరి.

బహుమాను సింగు కన్ను గతినపుడ్రగ నీకుండి నట్లుగా రుజువు కానేను కాబట్టి ఆతడు నిర్దోషి కుని ఇకల సింగు వారాయసాస్విమియాయుగారు వాదించిరి.

బిరుకేసులలోని మద్దాయిలు ఇండియన్ పినకొడ్డు 409 సెక్షన్ ప్రకారం సేరము చేసినట్లు నిరూపించిరి మని కోర్టు వారు ఛార్జీలను చదివిరి.

మద్దాయి బెజమిన్ కక్షమున స్టేటుమెంటు దాఖల్ చేయుటకు. తాను నిర్దోషి కునియు, వసూలైన సొమ్ములో కొంత బహుమానింగు పుచ్చుకొని మిగిలి: సొమ్ముల పన్నుల పనిచేయించే గునుస్తాలకు బహుమానుసింగు యిచ్చిచెననియు, ఇదివరలో కోర్టువారియెదుట చెప్పబడిన వాజ్మూలము బహ మానుసింగు సలహానలన నొసంగబడెననియు ఈ స్టేటుమెంటు లో నడచు రించబడెను.

ఈ కేసులు మరల 1-6-28 కి వాయిదావేయబడినది. ఆపుడు మిగిలిన మద్దాయిలు స్టేటుమెంటులను దాఖల్ చేయు చురు.

స్టేటుకోస్టులసభ్యుని మరణము

జి. ఆర్. ఎల్. ఎల్. వాడురాయి, స్టేటుకోస్టులసభ్యుడు మ రణించుటచే నారి స్మారకార్థము 21 వ తేదీ కార్పొరేషను ప థి మూసి జేసిరి. వీరు 12 ఏండ్లు కార్పొరేషను సభ్యులగ నుండిరి.

వాడియా మహారాజగారి మరణసందర్భమున ప్రభుత్వ కార్పొరేషనులకు మునిసిపల్ కార్పొరేషనులకు పోలికతో ట్టులు అన్నియు మే 28 తేదీన మూయబడినవి.

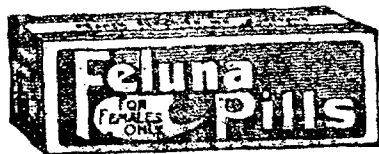
ఫెలూనా మాత్రలు

ప్రీలకే ప్రత్యేకింపబడినవి. ప్రీలకే అన్నిచోట్లను ప్రశంసింపబడుచున్నవి. వృద్ధులు, యౌవనప్రీలు, బాలికలు దీనిని ప్రశంసింపుచు వ్రాము కృతఘ్నతా పక్షములు ఎడతెగని ప్రవాహవలెదంబున వచ్చుచున్నవి. ప్రీలు ఆపత్సయములయందు చేసిన పుణ్యనకు కృతజ్ఞత మాపుచున్నాం. ప్రీ సుబంధమైన వ్యాధు లకు తగ్గిన గణ మివ్వగలరు.

ప్రీలు వ్యాధులచే తరచుగా బాధితులగుచున్న ప్రీ సమరాయమునకు యీ బొంబాయి ఆమూల్కమైనది. రక్తక్రిమి వెలవెల్లోవు ముఖమునకు రక్తము కిచ్చుచు, నవనలము కేత చెక్కిల్ల ను గలిగించును. కోరి వారలకు బిడ్డలకు గలిగించును, బాలనుండి తొలగించి ఆరోగ్య పదను చేయవచ్చు.

ఇండియా

బర్మా, సిలోనునందంటను కేమిస్టు లందరివద్దను దొరకును

పొట్టుబాప్పు నెం. 620 కలకత్తా

సిసల్ అయిన ఫెలూనామాత్రలు ఎక్కువవలలో అమ్ముబడును గ్రహామె రెమిషన్ లిమిటెడ్, కోస్టాను, యన్. ఏ. వారి ఉత్పత్తి. (90)

లింగోవా నమ్మె పరిస్థితులు

శుక్రవారమునాడు కర్నాటకములు తెరువబడునను వదంతి

కలకత్తా, మే 28:—పనిచేసే దలచుకొనిన కార్మికుల సహాయార్థము కర్నాటకములు శుక్రవారమునాడు తెరువబడు నను సంగతి స్టేటుమెంట్ క్రొత్త నవ్వగిన తావులనుండి తెల సినది. ఏ జెట్టు కార్మికుల తమన కనుగొనగా ఆది సత్యమో అసత్యమో తెలియలేదు. పనివారి కష్టములు నివారించబడు దాక వారు పనులలో చేరరని లేబర్ యూనియన్ కార్యదర్శి మైత్రాగారు తె. పుచ్చుచున్నాడు. బక్రీదుపండుగలప్పుడు హెచ్చుగా సాయము చేయుట కతకు ఏర్పాటులు చేసినారు.

ఏ జెట్టు కార్మిక్ సెలవుపుచ్చుకొని యింటికిపోవు చున్నాడని మైత్రాగారు నిన్న సభలో చెప్పెను. కాని సమ్మె పూర్తిచేసినరకు తాను సెలవుపుచ్చుకొన న ద్వేషించలేదని యతడుజేడిచెను.

కల్లింగ్ బక్ జనన వారయంత్రాలయములలో మే 7 తారీ ఖున మొదలయిన సమ్మె యింకను జరుగుచున్నది.

గవర్నరుగారి యాగమనము

బెంగాల్ గవర్నరుగారు కరువుగానున్న 45 బమ్మె బాంకురా, మూర్తిల్లాలస సెట్టులకు సేను కలకత్తానొచ్చి. గవర్నరుగారు జిల్లా కలెక్టరులకు, జిల్లా బోర్డులకు, సహాయ సలహాయులు కలసికొని మాట్లాడెదరు. (ప్రీ. వెస్)

ప్రత్యేకోద్ధ ప్రత్యేకోద్ధోగీయులను నియమించుట

కలకత్తా, మే 28:—పనివారి కష్టములకు చివారిండు లకు ఇద్దరు ప్రత్యేకోద్ధోగీయులను ఒక భారతీయుడు, ఒక ఇరోపియను నియమించివారి తెలియుచున్నది.

బెంగాల్ గవర్నరుగారి సంచారము

కలకత్తా, మే 28:—బెంగాల్ గవర్నరుగారు 24 సా యంత్రం కలకత్తాలో బయలుదేరి బంకురా, లోహపూర్ గ్రా మము, బీర్బంమ్ జిల్లాల స్థితిగతులను చివారింది మరల కలకత్తా 27 తారీఖున చేరెదరు. మే 28 తారీఖున సెంట్రల్ బాంకు బాల్ డాను తెరచెను. వారు డార్జిలింగు 31 మే న చేరుదురు. బెహుకార్యదర్శి, విలిబర్ కార్యదర్శి వారిలో నుండిదరు.

(ఆ. వెస్)

బాల్యదశయందు ఆరోగ్యముగా నుండిన బాలిక యౌవనదశయందు కూడ

ఆరోగ్యము ననుభవించును.

శేను బాలిక. కేపు యాపాల్ కి యౌవనప్రీలు మారును. యౌవనదశయందు కడుజాగ్రత్తగా మెలగి నట్లయిన, తదుపరి కష్టములు నొందుట చాలవరకు తప్పిపోవును. యువతీలెల్లము లకేతులు ఫి లూ నా మాత్రలు (ప్రీలకే ప్రత్యేకింపబడినవి) శను చిన్నతన లోనుండి యువదశవరకు చిల్లెలున, తరీత, శ్రుల తమ బాలికలయెడ నొవ వాంఛనకయందు కను (కర్త వహించుట) సునుచేయుట మొలుపుచున్నాడు.

బొంబాయి

కోమలములైన ప్రీలు మర్నానములు చక్కవరచి పని నిర్వహించుటకు కావలెను. ప్రీలు కు బాల్యమునుండి నృద్ధావస్థ వరకు ఆరోగ్యమును స రక్షించునది. తీ ది త మున రెండు ఆరోగ్యమును చేయవచ్చుచు గాక, కత్తిరి, బలమును, శక్తిమును చేయవచ్చుచును చేకూర్చిగా నుండును.

నెం. సీసా 1 కి దు 2/4.

Sole Agents :
PATEL & DHONDY
P. O. Box 838,
Bombay

జమ్మెత్తురం మిల్లునమ్మె

250 పనివారు సమ్మెకట్టుట

బొంబాయి, మే 28:—పర్యవేంటు శేనెక్కునూ 250 మంది పనివారు సమ్మెకట్టినదియు, వారు పనులనుండి తొలగింపబడి క్రాత్తగారు ఏర్పాటు చేయబడుచున్నారనియు, తాతా విక్ స్ట్రీల్ కంపెనీవారు తెలియజేయుచున్నాడు. (ప్రీ. వెస్.)

బొంబాయి, మే 28:—బ్లామింగ్ లిండ్ బెయిల్ మిల్లు లు యీ ఉదయము పని మొదలుపెట్టెనని తాతా కంపెనీ వారు తెలియజేయుచున్నాడు.

రంగూన్ ఆయుధశాలలో సమ్మె

రంగూన్, మే 28:—రంగూన్ ఆయుధశాలలో 800 పని వారు యారోజ సమ్మెకట్టిరి. సమ్మెకు కారాము 12.40 కిరి 1.30 మధ్య భోజనములు చేయుటకు బయటికి పోగూడవని యు, ఆవరములోనే భోజనముచేయవలెననియు ఆధికారులు నిర్బంధించిరట. ఇందుమీద పనివారు కోపమువహించి సమ్మె చేసిరి. (ప్రీ. వెస్.)

ప్రత్యేకోద్ధోగీయులను నియమించబడెను

సిన్ధూ, మే 28:—జి. బి. సి. రైల్వే ఏజెంటు కోరిన ప్రకారము పనివారి కష్టములను నియమించుట కొక ప్రత్యేకో ద్ధోగీ యుడు నియమించుట కొప్పకొనిరని తెలియుచున్నది. ఇతడు కర్నాటకపులలో బాసుగా పనిచేసినవాడుగా నుం డును. ఇతడు పనివారి కష్టములను యజమానులకు నివేదించు చుండును ఈవిధము సరిగా పనిచేసినది ఇతరైల్వేకర్మి కారములలోనూడ నిట్టి యుద్ధోగీయులు నియమించబడుదురు. (ఆ. వెస్.)

గద్వాల రాణిగారికి హాహుత్ర

సంతతి

పొరు లభివించుచుట

నెకందరాబాదు, మే 28:—నెకందరాబాదు పాడులు గద్వాల రాణి సాహెబాగారి పుత్రికకు భువనకుడును, గద్వాల సుఫాన సింహాద్వయనకు వారసుడును ఉద్భవించినం గులకు తమ సంతసమును దెలుపుచు రాణి సాహెబాగారికి తంతినంపిరి. (జగన్ శేఖరి)

వివాహము

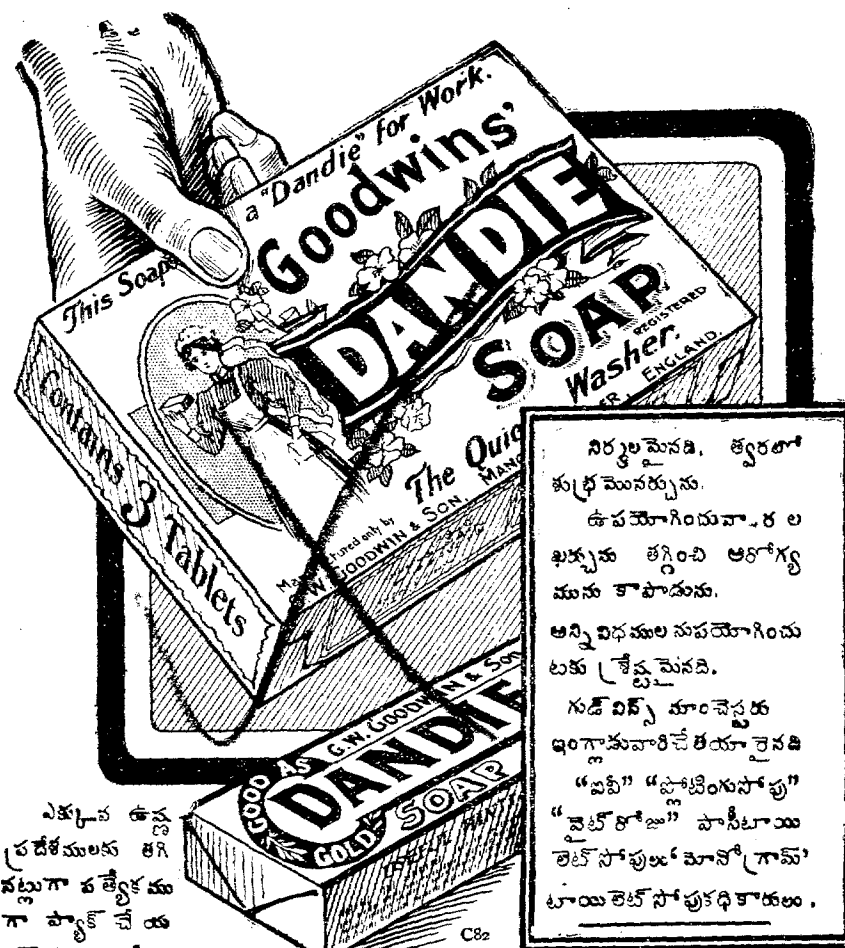
ఆధికారము

ప్రాధాన్యము రంగనాయకులుగారు (అక్కుపర్లు)

ఇంటిపై పెట్టినధనము, వివాహముపై ఖర్చుచేసిన ధనము తిరిగి రావలసినంతమున ప్రజలందరికి తెలిసినవిషయము. వివాహమున మతముగూర్చి చేయునట్లులే, తెలుగుకొననది యొకటి, చేయునది మరొకటిగా వివాహములందుకూడ జరుగుచున్నది. నలుబదివేల ములక్రితము మారుదూపాల ఖర్చుతో, మోతుబరీయా సామి యింట వివాహము జరిగిపోవుచుండెడిది. సాధారణపు రైతున కాకాలమున, నలుబదిరూపాయలకంటె హెచ్చుఖర్చు యొడిది కాదు. కాని యీ క్రిందటి యుగనది వర్షములకుండి పట్టాటోపములు హెచ్చగుటయు, స్వధా దంబరములకై మరీ యాదలు ముడుచుటయు, తినుబండారముల రీతులు మారుటయు కల్గినవి. పల్లకీలతోనె, పెండ్లి కుమారుని, పెండ్లి కుమార్తె నుం చుటకుమారు, పెండ్లికుమారునకు పల్లకీ, పెండ్లికుమార్తెకు మేళా లొచ్చినవి. ఇంతటితో తృప్తి జెడక, మోటారు తెప్పించువారు మోటారు పైపాలపాలకీ, స్ట్రీమరుపాలకీ, హంసపాలకీల కట్టించువా రెక్కుడగుచున్నారు. ఇందువలన, చాకలిగారి సంఖ్య హెచ్చు గుట, వారిద్వారా కల్లుసారాయాలపై హెచ్చుధనమువర్షము గుట కల్లుచున్నది. ఒకప్పుడు కాగడాలతో వెలుగును పెండ్లి పనులుములందు కల్గించుచుండెడి. కొంతకాలము పెద్దకిరసవా యలుబుడ్ల నుపయోగించిరి. ఇప్పుడెప్పుట జూచినను గానులెటు కాన్పడుచున్నది. భోజనపదుపాయములు, వ్యయాధికృతకు తావుకల్గించుచున్నది. ఎప్పుడు కాఫీ మొగమొగగని వారికి, మూడేసిగ్లాసుల కాఫీని ప్రాతఃకాలమున యిచ్చుట వాడుకయినది. వర్షమున్నను లేక జేడియున్నను ప్రాద్దులపూట యెనిమిది గంటలకు భోజనముచేయువారికి, తివ్వకు యుప్పుపూవున వడ్డించుచున్నారు. మధ్యాహ్నము చర్షియన్నము తినువారికి గారెలు శ్రీరామ్మము, లడ్డు, అరిసెలు, కాఫీలను సప్తయిచ్చేయుచున్నారు. ఒకప్పుడు అరిసెలు గొప్పధనములే చేయువారు. ఇప్పుడు గారెలు, లడ్డెమర్యాదలక్షణములయినవి. వెనుకటి కాలమందు, మజ్జిగతో మర్యాదజరుగగా, ఇప్పుడు పెరుగు కానలసినప్పు చున్నది.

సన్మాయిమేళనతో బాజాభజంత్రీలు పూర్తియయ్యెడిది. ఇప్పుడో, తామసబోత్తాన, బాండు, జేళ్లమేళములు, కంజెరీ, మద్దెల సంగీతకచ్చేరీలు హెచ్చగుచున్నవి. ముందు గుండుసామాను మరొకటివచ్చినది. పిట్టనిట్టి తోడు, హెచ్చు స్నేహితులు, బంధువులతో, బయలుదేరివెళ్లుట చూడవలయుననినది.

అదాయము హెచ్చుచేసుకొను కత్తిలేని యాదినములందు, వ్యవసాయేతరకృతులందు గౌరముగాజీవించదగిన పదు పాయములు సంకల్పిగాలేని యాకాలమున, జినదినము, సాధారణ జీవితమే హెచ్చుఖరీదగుచుండు యాగోజాలలో, వివాహములపై ఖర్చులను హెచ్చుచేయుట దేశాధిపత్యదాయకమని యందరొప్పుకొనవలసినదే. పాటకచ్చేరీల చేయించుటవలన, పాటకుల కుత్సాహముకలుగవచ్చు, జేళ్లమేళములు పెట్టుటవలన నాట్యకళకు బోత్సాహముకలుగవచ్చు, కాని, తనకుమాలిన ధర్మములేనటుల, భూములమ్ముకొని, అప్పులుచేసి తల తాకట్టుపెట్టి జేర్చిన ధనమును పిచ్చియై తినుటలు లొక్కపరి వివాహములపై ఖర్చుచుట, దేశపుధనమును వృథాచేయుటయే. ఖర్చు పెట్టువారు తమధనమును వృథాచేయుటకుమించి, దేశపుసాభాగ్యతను రూపుమాపుచున్నారు. వారు, తమబిడ్డలను బీదవారను జేయుచు, తమసాంప్రదాయమును వర్ధమానేయుచు, తమ సాగరికతను క్షీణింపజేయుచున్నారు. అట్లుయెడ, పత్రికలుగాని, నాయకులుగాని, ఈగుర్వత్తిని, ఈచెడ్డయలవాటును రూపు మాపుటకు ప్రయత్నింపకపోవుట విచారకరణీయము. ఐదుజనముల పెండ్లికిమారు, ఒకదినపు పెండ్లిజరుపుట, ముందుసామానులు, జేళ్లు, నబోత్తానాలను తగ్గించుట, తినుబండారమును సాధారణజీవితమున కనుగుణ్యముగానుండునట్లుచేయుట, సాంఘిక సంస్కారాలనిధియైయున్నది. నేలముజల్లా బ్రాహ్మణులు, ఐదుజనముల పెండ్లిద్వారా దినాలాతీయుచున్నారు. అనేక రయితుకుటుంబములు, అప్పులగు డంబములు, చిక్కుకొనుచున్నవి. ఈసమయమునందు, ప్రజలకు నాయకులుగానున్నవారు, వారికిబుద్ధిగరపదగినవారు, శ్రీవీరేశలింగమగారికిప్పుడు కాదగినవారగు, వివిధకలముల నాయకులు, పోటీపడి పెద్దలార్జించిన విత్తమును, తామువర్షములపర్యంతము కష్టించిజేర్చిన విత్తమును వృథాజేయుచుండు పెంతయు క్షీణింపజేయుచుండు, మనజాతీయవాదులు సామింక నేపచేయదలచునో, శ్రీకాంధి మహాత్ముని శిష్యులు ఆరికదారిద్ర్యతాభివృద్ధి నాపగోరునో, శ్రీరేణింగమగారియనుచరులు సాంఘికసంస్కారోద్యమమును తిరిగి నడుపగోరునో, మోమోలునువదలి, అలసభావమును పారద్రోలి, కార్యకూటలయి, ధైర్యవ్యయితో ప్రజలమధ్యకావినా హపు ఖర్చులెక్కించునుత్తము ప్రయత్నించుట, ప్రచారము చేయుట ధర్మము, అత్యవసరము.

నిర్మలమైనది, త్వరలో కుద్ర మొనర్చును. ఉపయోగించువా రల ఖర్చును తగ్గించి ఆరోగ్యమును కాపాడును. అన్ని విధముల నుపయోగించుటకు శ్రేష్టమైనది. గుడి విప్స్ మాంజెస్తరు ఇంగ్లాడువారిచేతయూతైనది "విప్స్" "ప్లాటెంగుసోపు" "వైట్ రోజు" పానీటాయి లెట్ సోపులు మోనోగ్రామ్ పాయిలెట్ సోపుకధికారులు.

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

అక్షరములకు తగిన ప్రదేశములకు తగిన నట్లుగా వర్ణములు గా ప్యాక్ చేయబడెను

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

ఆల్ ఫ్రెడ్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

తేల్చు యువరాజుగారు ప్రేమానికుడుగ నున్నాడై తాను జూడనున్న వివిధ ప్రదేశములను ప్రేమనిమీనముపై బోయి చూచిరి.
(సెంట్రలు న్యూస్)

తురుష్క భారతదేశవిద్యార్థులు

విదేశ విద్య

తిర్నీ విద్యార్థిభామంత్రీ యారపుఖండమనం దున్న విద్యార్థులను పంపిణీ చేసి జూచివచ్చి తమ తురుష్కయవకుల జర్మనీకి సాంకేతికవిద్య నభ్యసించుటలెననియు (ఫ్రాంకు) తు బోగూడనియు నుడిచిరి. ఇక ముందు జర్మనీకి విద్య నభ్యసించుటలెననిరి. (ఫ్రాంకు) బోయిన, విద్యార్థులకు కలయించుటలెననిరి. (ఫ్రాంకు) బోయిన, విద్యార్థులకు కలయించుటలెననిరి.

భారతదేశ విద్యార్థులగుడ తురుష్క విద్యార్థిభామంత్రీని ప్రసంగమును గుర్తులు భావ్యము. విదేశములకు తమ పాలన సంపుచుకు తురుష్కయవకుల ముఖ్యము తురుష్క ప్రభుత్వము తమ విద్యార్థుల విద్యకొను విదేశములను ఎంతయో సామ్యము వినియోగించుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వ మట్టి ప్రయత్నములను విస్తారముగ జేయుచున్నది, తోకాది కారణము విదేశముల సామ్యమును సంతకాలము ఆసామ్యమున సద్వినియోగము జేయును. తాన భారతవిద్యార్థుల ఇంగ్లండుకు బోయి ఏకకలనో, బ్యారీసుకు పదవిలో బొందుటయే మోక్ష మునొనక, జర్మనీకి సాంకేతికవిద్య నభ్యసించుట క్రేయ స్ఫూర్తము. వారికాలము, డబ్బు సద్వినియోగమును. విద్య విషయక వాతావరణమును, క్రమశిక్షను యోచించకనే నూటికి 90 మంది కెక్కవగా ఇండియానుండి విద్యార్థు లింగ్లండు కేసు చున్నార. భారతీయులను ఇంగ్లండులో తిక్కివజాలివారినిగ జూచుటచేత అనుకూలవాతావరణము అవసరము. మన పాలన మునకు తొలగినవారని నిరసన జేసెదరు.

సాంకేతికవిద్య సేర్పకొనువారికి జర్మనీకంటె ఎక్కువ క్రేయకరమగు దేశము లేదనుచున్నారు. భారతీయులకు విద్యకు గు అనుకూలములనుట. చూయమర్మములేకుండ విద్యనంతను

లండనులో కార్మికుల ఉత్సవదినమున "రెడ్" ప్రెస్సుము (కమ్యూనిస్టు పత్తిము) నభ్యుదగు కమాండరు జే. స్నూక్సుగార్లు మోడుపార్కునం దుపన్యసింతుట.
(సెంట్రలు న్యూస్)

జేర్మనీకి విద్యార్థులను పంపిణీ చేసి జూచివచ్చి తమ తురుష్కయవకుల జర్మనీకి సాంకేతికవిద్య నభ్యసించుటలెననియు (ఫ్రాంకు) తు బోగూడనియు నుడిచిరి. ఇక ముందు జర్మనీకి విద్య నభ్యసించుటలెననిరి. (ఫ్రాంకు) బోయిన, విద్యార్థులకు కలయించుటలెననిరి. (ఫ్రాంకు) బోయిన, విద్యార్థులకు కలయించుటలెననిరి.

నూతన సిస్టాప్రభువుగారు

కీ॥ శే॥ సిస్టాప్రభువుగారి పెద్దకుమారులు ప్రభువు హోదాను స్వీకరించి ప్రస్తుతము స్విజరులండులో నున్నారు.

మహాదారుణ కౌటకము

భరించలేక, భార్యలను, పిల్లలను అమ్మివేయుచున్నారు.

చాలార ఘాటులో వివరీత కలవుబట్టికది, వరిసింతులు దుర్గరములు. కత్కరి గ్రామ కౌపురముడు, కాజరు మొదల అనువాడు నారేండ్లపిల్లను అయిదు రూపాయలకు కొనుక్కొనెను. నురివివారు గ్రామమును 12 సంవత్సరముల మగ పిల్లవానిని, ఇద్దరు ఆడుపిల్లలను, 5 ఏండ్ల ప్రాయముగల బాలికలను, ఒకజనని తిండిచెట్టలేక అమ్మివేయగా కొనెను. ఇంకొక మహమ్మదీయుడు నైపోటికి వచ్చి 40 రూపాయలను ఇచ్చెదననెనుగాని మోదవమూత తనపిల్లలను మహమ్మదీయుని కమ్మనిరాకరించెను. తిండిలేక చావునైన ఎదుర్కొనెద ననెనుగాని మహమ్మదీయున కీయననెను

ఉస్మీగ్రామములో మహమ్మదీయు డొకడు తనభార్యనే అమ్మివేసెను. ఈవార్తలను అన్యుత బజారుప్రతికలో ప్రెస్ ప్రకటించిన పిదప కలకత్తాలోని డివిషన్ మైనిచారింబి డెయిలీపత్రిక దినాజపూరుజిల్లా మేజిస్ట్రేటు నాజ్హాపింప ఆతడు బాలాకృష్ణుడు పబ్లిషింగు అధికారికివ్రాసెను ఇంకొకడు బహుకుటింబితుడు, ఖాన్సూరువాసి, ఆతని కేసు అమీరునాందలు. చచ్చిచెడి చాయంగల విన్నపములన్నటుల ఎటులనో అద్దకవ్వములబడి ఒకరూపాయి అప్పుజేసి విద్యము కొనెదమని ఒకగ్రామమునకు పోగా అప్పులవాండ్లు చుట్టజేయ వారికి దానిని చచ్చి తేసి రామునితమ్ముని కేసు కేపు కొనుచు ఇంక కవ్వబతుకంటె మరగామేయలమని రాత్రి 8 గంటలకు తురిదీసికొనుచుండ ఆ వారిని దైవవార్త బోవుచున్న ప్రజలు కనిబెట్టి కప్పించిరట. ఆకలి మానవులబాలిడి క్రుత్తు. ఎంతటికనినైన జేయించున గదా! ఆకలి దాదాగమైనది. మానవుడు పహజముగ ప్రకాశించుడు

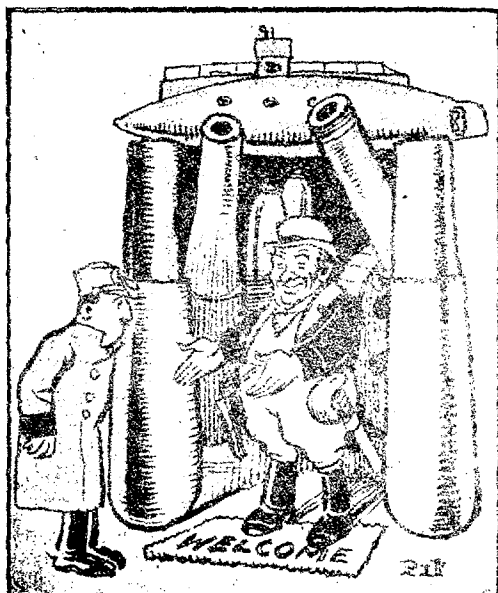

రాజ్యమును త్యజించిన కరోలు రాకుమారుడు

ఈతడు తన ప్రేయసి లు పెన్నెతోగూడ ఇంగ్లాండుచేరిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు వెంటనే విడిచి పెట్టుమని ఆజ్ఞాపించుటచే వేరొకదేశమునకు బోయిరి. రుమేనియాలో వీరి కనుకూలముగ నొక ఉద్యమము బయలుదేరినది. స్త్రీలత్యమున రాజ్యమును త్యజించిన పాశ్చాత్యరాజులలో నొకరు.
(సెంట్రలు న్యూస్)

ఆకలిచే దొర్లన్యుడనుచున్నాడు. రెండుకామలకొనుట, పట్టెడన్నముకై కడుపునగన్న గారాబపుబిడ్డకు చేతులార అమ్మకొనెనుగదా! ఇంకొకడు ఇద్దరు కుమార్తెలను అమ్మకొనెను. ఇంకొకడు భార్యనే గోల్పోయెను. ఆకలి అనుబిడ్డలను ఎడ బాపునగదా! ఒక కలకత్తాలోనే గాదు, మద్రాసులోగూడ ఇట్టిదాదాములు జరగుచున్నవి. ఒక స్త్రీ దారిద్ర్యబాధచే ఆకలికొన్నతేక తనపిల్లలను నూలిలో ద్రోసి తానుగూడ ఆకలి పాత్యును గావించుకొనెనని ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వార్తలు వెలుపుచున్నవి. ఇంతకుముందోసారి కొయంబత్తూరులో ఒక స్త్రీ తన పిల్లలను నూలిలోపడవేసి తానుగూడ నూలిలోబడి ప్రాణములను విడిచినపంగలియు పాకకలకు జ్ఞాపకముండకపోదు. వీరికి మరగామే కరణ్యముగ తోచెను. తమబాధను నివారణ జేసికొనెను ప్రభుత్వమువారేమియు వీరికి అడ్డుకడలేదు. సంఘము దరికిచేరదు. తాను చనిపోయినంతమాత్రాన పిల్లలు తిండిలేక మాడుట తప్పదని గ్రహించి మనకు కలతజేయినదాయెను. చేతులార పిల్లలను నూలికప్పగించి తనప్రాణములనుగూడ అర్పించెను. హిందూదేశభాగ్య విల్లున్నది. కడుపునండ మాడులేకున్నది. జీసాం!!

గుంటూరుమండల జాలీయమహాసభ తుమ్మపూడి గ్రామ సంఘములవారలు ప్రతినిధులనుఎన్నుకొని వారి పేకలను, సభయందు తీర్మానించుకొనకలచిన తీర్మానములు ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శిపేకల మేనెల 30 వ తేదీలోగా వంపించవలెను సభవద్ద ఖద్దర క్యదేశివస్తువుల ప్రదర్శించ కలం. చువారలు వెంటనే తెలుపవలయును
ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి.

అమానుల్లా రాజుగారికి ఇంగ్లాండు స్వాగత మొసంగుట.

ಕಂ. 8 ಬಿ	1 0 6
ಪದಕ 4 ಬಿ	1 2 0

హిందూదేశము గర్వపడవలసిన సంస్థ

ఇండియా యిక్విటబిల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడు కలకత్తా.

జిల్లా ఏజెంట్లు ఆయాజిల్లాలలో పనిచేయుటకు కావలెను.

ఇండియా ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలలో కెల్ల ఎల్లప్పుడు బోనస్ యివ్వగలిగిన దిదియొక్క టియే. బోనస్ నిర్ధారణ చేయజాలని వత్సరము లేదు.

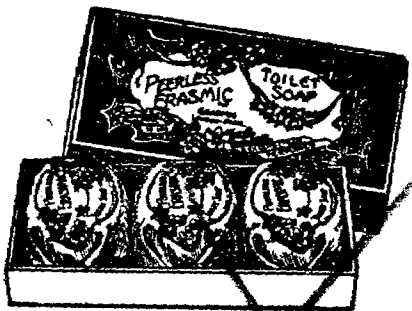
వివరములకు

డాక్టరు ఆచంట అక్ష్మీపతి బి.ఎ.యం.బి. అండ్ సి.యం.

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

మద్రాసు బ్రాంచి :-

43, హారిస్ రోడ్డు, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

ఇది అమోఘమైన సబ్బు

PEERLESS ERASMIC
The Dainty SOAP

4f61-2

AMRUTANJAN
The Only
Pain Killer

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

ది ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

ముఖ్యవిషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 28000 నికరాదాయము. (Surplus)
- (2) ఇంతవరకు మరణమునల్ల గాని, మరేదేని మైనట్టిగాని క్షయము లేకపోవుట.

- (3) ఖర్చుల ప్రీమియము ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100 కి 82% రెండవ సంవత్సరం 50% భీమా కంపెనీలు మొదటి సంవత్సరములో నికరాదాయమును (Surplus) కనుపరచుట ఆరుదు. ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీవారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే చూపగలుగుట ప్రశంసనీయము (స్టేట్మెంట్ ఫర్ పరిశ్రమ)

పలుకుబడిగల యేజెంట్లు జీతముపొందజూపకపోయినచో కావలెను.

ప్ర. 4130.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఓంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందుగలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను పెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులముగు పీఠికయునుగలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు. ౧ ౮ ౦ మాత్రమే.

శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల, తపాలుపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

నిజాంరాష్ట్ర ప్రతినిధి:-

నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండు కో.,

566, రెసిడెన్సీబజార్, హైదరాబాదు, డక్కన్.

గోవునత్పత్ర రిజిస్టరు కాబడినది మంచితరుణము.
అహింసావ్రతము గోవునత్పత్రులకు సభ్యతవహించు

ఘనతపహించిన శ్రీ గౌతమీ

గోరక్షణ సంఘవిజ్ఞప్తి గమనింపుడు

మహాకాయలారా! లోకకళ్యాణార్థము రాజమండ్రి

లో స్థాపించియున్న శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణ కరణాలయము నందు సంఘసభాయమున దిక్కులేని బీదగోవున భాదరము అ సంఖ్యాకముగా రక్షించి పోషించుటకును సాధ్యమైనంత త్వరలో గోవునత్పత్రులకును పురస్కారమున 2 లక్షల మందిపుల గోవునత్పత్రులు బిల్డింగులు క్రమముపొంది దీనియందు ఈ భర్త సంస్థ ప్రతిష్ఠించి రిజిస్టరు చేయించినారు. ఈ ఉద్యమము యొక్క సంపూర్ణ కార్యకర్తలకు వేసవేలం సభ్యులు లక్ష లాదిద్రవ్యము అవ్వక మేరమున్నది. ఇప్పటికి ఈ సంఘమున హిందూమహమ్మదీయది సామరీసోదరులు తమ శక్త్యానుసారము సత్పత్రదానమొసగి 10 లక్ష మంది మహారాజ పోషకులు మొదలు సహాయులవరకు సభ్యులవహించి యున్నారు. ఈ సంఘమున సభ్యుల వహించెడి పుణ్యక్షేత్రము కనీసము సాలు 1కి 1 రూపాయకు తక్కువలేని చందాదండచేసి సభ్యులవహించ పూర్తింపు మన్ననము. చందా పంపించెడి వారిలు తమసం పూర్ణమైన యద్రుక్తుతో రాజమండ్రికి శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణ సంఘముపేర పోస్టుద్వారా ఇన్స్ట్రక్షన్ గాను మనియార్డరుగాను సామూహపంపిన వెంటనే రసీదు అందజేయబడును. కోరిన వారికి రూల్సులుకూ కార్యక్రమము పంపబడును—ఇట్లు శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, దేవరపల్లి శంకట నరసింహస్వామి, రాజమండ్రి. 4408

దిర్లంగవైద్యశాల

జేటుపాలెం. "నెక్స్ట్" లో మందు మొండి గనేరియా, దిక్కు పవామేపల్లి, వైద్యసభ్యులకు అత్యుత్తమం స్త్రీల పంథా నకోశవ్యాధులకు గ్యారంటీ. రు 2-0-0, రెసిడెంట్లు చూడను.